

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา :
กรณีศึกษาเขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่

สิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา :
กรณีศึกษาเขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่
สิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์
คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

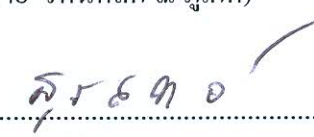
รองศาสตราจารย์..........อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ดร. พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

รองศาสตราจารย์..........ประธานกรรมการ
(ดร. สากล จริยวิทยานนท์)

รองศาสตราจารย์..........กรรมการ
(ดร. สุรสิทธิ วัชรขจร)

รองศาสตราจารย์..........กรรมการ
(ดร. พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต)

รองศาสตราจารย์..........คณบดี
(ดร. สุรสิทธิ วัชรขจร)

๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์	การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษาเขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่
ชื่อผู้เขียน	นางสาวสิรินทิพย์ สิริศักดิ์
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา	2554

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อคือ 1.เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ 2.เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาในเขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยใช้วิธีจับฉลากเลือกแผนก เลือกห้อง และเลือกหมายเลขประจำตัวนักเรียน ตามอัตราส่วนจำนวนประชากร 1:36 ของแต่ละโรงเรียน โดยมีตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) t-test F-test และสหสัมพันธ์ Pearson

สรุปผลการศึกษา พบว่า

1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 41-50 ปี ระดับการศึกษาระดับอนุปริญญา - ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี ประกอบอาชีพส่วนตัว/รับจ้าง มีรายได้ 5,001-10,000 บาท มีระยะเวลาอยู่ในท้องถิ่น 1-10 ปี

2 ระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การร่วมกิจกรรม การร่วมระดมทรัพยากร การร่วมประเมินผล การร่วมวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง

3 ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความเชื่อถือ

ในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความรู้ความเข้าใจในการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา ได้แก่ อายุ ความสัมพันธ์กับบุคลากรใน โรงเรียน ความเชื่อถือใน โรงเรียน ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์ ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร และปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

1 โรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง โดยเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของทางชุมชนที่ผู้ปกครองอาศัยอยู่ ช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนสามารถทำได้ เช่น อนุญาตให้ใช้พื้นที่ของโรงเรียนสำหรับเล่นกีฬา เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง

2 โรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนควรสร้างความน่าเชื่อถือ โดยรักษาชื่อเสียงของโรงเรียนทางด้านมาตรฐานการรักษาระดับการให้คะแนน เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเชื่อถือในมาตรฐานการรักษาระดับการให้คะแนนของโรงเรียน

3 โรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนควรช่วยกันสร้างความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อโรงเรียนว่าจะได้รับประโยชน์จากเข้ามามีส่วนร่วมให้ประสบผลสำเร็จจริงคือสามารถนำมาปฏิบัติในการพัฒนาโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ลูกหลานได้ผลประโยชน์จากการที่เขาตลอดเวลาเข้ามามีส่วนร่วมวางแผน ร่วมกิจกรรม ร่วมระดมทรัพยากร ร่วมประเมินผล

4 ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนการศึกษาของโรงเรียน โดยแจกเอกสารให้ผู้ปกครองได้ศึกษาเพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาของโรงเรียน

ABSTRACT

Title of Thesis	Parents' Participation in Vocational Schools Administration: A Case Study of Pasicharoen and Bangkokyai Districts
Author	Miss Sirinthip Sittisak
Degree	Master of Arts (Social Development)
Year	2011

The purpose of the study was two fold : (1) to find out the level of parents' participation in the administration of vocational schools in Pasicharoen and Bangkokyai districts, and (2) to identify the factors affecting their participation in vocational school administration.

The subjects of the study were parents of students studying in vocational schools in Pasicharoen and Bangkokyai districts. They were selected by multi-stage random sampling. First, the students' branch of study were selected by fish bowl draw. Then the students' classes were selected. Next, the students' I.D. were randomly selected. The proportion of the selected student from each school was 1:36 Finally, the parents of 400 students were selected as the sample. These parents were distributed a questionnaire to collect the data. Frequency, percentage, and t-test and F-test to test the hypotheses.

The result were briefly stated below.

1 Most of the parents in The study were female and were 41-50 years of age. They held an Associate of Arts degree, a Bachelor' degree or higher. Most were self-employed or were engaged in gernal employment and earned a monthly income of 5,001-10,000 baht. They lived in the local area for 1-10 years.

2 Overall, the parents participated in vocational school administration at a moderate level. They participated at a moderate level in attending vocational school activities, mobilizing resources, evaluating and planning.

3 Overall, the relationship of the school personnel was found to be at a moderate level. That is, trust in school was at a high level, and expectation of benefits to be gained and knowledge and understanding of administration and management were both at a moderate level.

4 The factors significantly related to the parents' participation in vocational school administration were age, relationship with the school personnel, faith in the vocational school, expectation about Benefits to be gained, and knowledge and understanding about administration. In contrast, sex, education, occupation, income and number of residential years in the local area were all found to have no relationship with the level of participation in vocational school administration.

Recommendations

1 The vocational schools and their personnel should build a good relationship with the parents by attending activities held by The communities where the parents lived. They should give assistance to the parents as much as they can for instance, they should let the parents use the school playground to play sports in order to create intimacy between the vocational school and the parents.

2 The vocational school and their personnel should create faith in the schools by maintaining their good image, especially in academic excellence, so that the parents will have faith in the schools' academic standards.

3 The vocational schools and their personnel should try to meet the parents' expectations from participating in school administration, i.e, benefits to their children, as a result of their sacrificing time for vocational school planning, joining school activities, mobilizing resources, and evaluating the school performance.

4 The parents should be informed of the vocational school policy and planning by distributing related documents for them to make have some basic knowledge about the school policy and plans before attending any educational activities.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษา: กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ สำเร็จลุล่วงได้โดยอาศัยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายท่าน ที่ให้การช่วยเหลือ ข้อเสนอแนะ ปรีกษา แนะนำความคิดเห็นและกำลังใจ ไม่มีสิ่งใดที่สามารถตอบแทนความช่วยเหลือจากทุกท่านได้ แต่ทุกท่านเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จ และเพื่อ งานวิจัยเล่มนี้สามารถไปใช้ประโยชน์ในการบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพมากขึ้น

ผู้เขียนขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาในการทำงานวิจัยครั้งนี้ และท่านอาจารย์หทัยรัตน์ วชิรศักดิ์พามิข ที่เมตตาประสานงานกับเครือข่ายอาจารย์ที่สอน โรงเรียนอาชีวศึกษาในเขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้แนะนำกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้และขอบคุณท่านผู้มีอุปการคุณทุกท่านในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ข้อมูลของท่านมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษา

สุดท้ายนี้ขอให้ทุกท่านที่ได้กล่าวมาข้างต้น มีความสุขความเจริญสืบต่อไป

สิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์

พฤษภาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม	15
2.3 กฎหมายนโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม	16
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับอาชีวศึกษา	22
2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
บทที่ 3 กรอบแนวคิดและวิธีการศึกษา	36
3.1 ตัวแปรในการศึกษา	36
3.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา	37
3.3 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา	37
3.4 สมมติฐานในการศึกษา	39
3.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 องค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วม	31
2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม	34
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล	46
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษาโดยรวม	48
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนด้านการร่วมกิจกรรมแยกเป็นรายชื่อ	49
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนด้านการร่วมระดมทรัพยากรแยกเป็นรายชื่อ	50
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนด้านการร่วมประเมินผลแยกเป็นรายชื่อ	51
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนด้านการร่วมวางแผนแยกเป็นรายชื่อ	52
4.7 แสดงค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ด้านความสัมพันธ์กับ กับบุคลากรในโรงเรียนแยกเป็นรายชื่อ	53
4.8 แสดงค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ด้านความเชื่อถือใน โรงเรียนแยกเป็นรายชื่อ	54
4.9 แสดงค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ด้านความคาดหวังที่จะได้ ประโยชน์แยกเป็นรายชื่อ	55
4.10 แสดงค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ด้านความรู้ความเข้าใจ ในการบริหารแยกเป็นรายชื่อ	56
4.11 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามเพศ	57

4.12	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามอายุ	58
4.13	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามอายุ	58
4.14	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา	59
4.15	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามอาชีพ	60
4.16	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามรายได้	61
4.17	แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น	62
4.18	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างความสัมพันธ์กับบุคลากร ในโรงเรียนกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน	63
4.19	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างความเชื่อถือในโรงเรียน กับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน	63
4.20	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์ กับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน	64
4.21	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างความรู้ความเข้าใจในการบริหาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน	65

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

37

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันประเทศไทยกำลังประสบปัญหาด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ การจัดการศึกษามีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพและสามารถที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตามกระแสโลกาภิวัตน์ รัฐบาลจึงต้องสร้างกฎหมายเพื่อให้เป็นกรอบในการพัฒนาการศึกษาเพื่อให้ประโยชน์แก่เยาวชนมากที่สุด มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาซึ่งการมีส่วนร่วมสามารถสร้างความเจริญก้าวหน้าในด้านการศึกษา ตลอดจนสร้างความสมดุลในระบบการศึกษา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 78 จัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและ ตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ.2550-2554 ให้มีการสนับสนุนให้มีพื้นที่สาธารณะทางสังคมเพิ่มขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ระดมความคิดเห็น ปรึกษาหารือ และร่วมติดตามตรวจสอบอย่างสร้างสรรค์ ในเรื่องเกี่ยวข้องกับการจัดการประเทศ และการกำหนดนโยบายสาธารณะ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545) มาตรา 8 ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มาตรา 24 จัดการเรียน ู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ กับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหา

ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน มาตรา 57 ให้งานทางการศึกษา วัฒนธรรม ทรัพยากรบุคคล ในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2542-2559) มีแนวนโยบายเพื่อดำเนินการในด้านสถานศึกษา สนับสนุนให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง คนในชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน พระภิกษุ นักบวช ผู้นำทางศาสนา และผู้ประกอบการอาชีพต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-2555) ต้องให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน โดยต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยพัฒนารูปแบบ กลไก ระบบ และวิธีทำงาน เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น วางหลักเกณฑ์ให้แต่ละส่วนราชการจัดให้มีระบบการปรึกษาหารือกับประชาชน สำรวจความต้องการของประชาชนในโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบและให้ข้อคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในการช่วยกันทำให้เกิดการบริการสาธารณะที่ดียิ่งขึ้น

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในกระบวนการบริหาร โรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีความสำคัญ ในการมีส่วนร่วมที่จะพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถและความต้องการของผู้เรียน การศึกษาเป็นปัจจัยในการสร้างและการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคม และประเทศ ให้การศึกษาที่ดีกับเยาวชนอย่างครบถ้วนพอเหมาะกันในทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองจึงจะมีคุณภาพขณะเดียวกัน หากผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมมือช่วยเหลือก็จะทำให้คนในปกครองได้เรียนรู้ในสิ่งที่ผู้ปกครองต้องการในการดำเนินชีวิตประจำวัน ไปด้วยการ บริหารงานของโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายต้องอาศัยความสัมพันธ์กันพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันชุมชนต้องอาศัยโรงเรียนในการบริหารการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนขณะเดียวกัน โรงเรียนก็ต้องพึ่งพาอาศัยและได้รับการสนับสนุนจากชุมชนเช่นเดียวกัน การควบคุมปัจจัยต่าง ๆ เพื่อให้ระบบการศึกษาสนองความต้องการและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในสังคมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ การ

เข้ามามีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษาทั้งในรูปของบุคคล คณะบุคคล และองค์กรต่าง ๆ ได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ประชาชนในชุมชน องค์กรในท้องถิ่น องค์กรบริหารธุรกิจ และหน่วยงานอื่นในชุมชน ส่วนการดำเนินงานให้กระทำในรูปการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการ โดยเลือกตัวแทนแต่ละฝ่ายมา รับผิดชอบร่วมกัน ส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ให้ความร่วมมือสนับสนุน โรงเรียน ให้ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการบริหารงานตามขอบข่ายภาระงานของโรงเรียน โดยเฉพาะด้านการจัดกิจกรรม การสอน ให้มีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร การจัดหาแหล่งการเรียนรู้ จัดหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ การจัดปรับปรุงสภาพแวดล้อมของอาคารสถานที่ให้มีความพร้อมในการดำเนินงาน ตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบ้านกับโรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ บริหารโรงเรียนเป็นนโยบายสำคัญของรัฐในการพัฒนาการศึกษาเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วน ร่วมในการจัดการศึกษา การกำหนดนโยบาย วางแผนงาน ตามกระบวนการ การร่วมปฏิบัติตาม แผนทางการศึกษา ร่วมรับจัดสรรผลประโยชน์ทางการศึกษา แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อแสวงหาทางเลือก และการตัดสินใจต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อบุตรหลานของตน และที่สำคัญ ที่สุดของการกระจายอำนาจทางการบริหาร ตามกระบวนการมีส่วนร่วมก็คือ การช่วยเหลือทั้ง อดหนุนช่วยเหลือทรัพยากรทางการบริหาร ร่วมออกแรง ความคิด ความรู้ ความสามารถ ตลอดจน ร่วมบริจาคทรัพย์สินสนับสนุนกับทางโรงเรียน ร่วมคิด คือ ร่วมในการประชุมปรึกษาหารือในการ วางโครงการ วิธีการ ดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบและการดูแลรักษาในการบริหารโรงเรียนใน ด้านต่าง ๆ ร่วมตัดสินใจ คือ เมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือแล้ว จะต้องร่วมในการตัดสินใจเลือก กิจกรรมหรือแนวทางที่เห็นว่าดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุดกับบุตรหลาน การร่วมติดตามประเมินผล การจัดการบริหาร โรงเรียนเพื่อยกระดับภูมิปัญญาและความสามารถในการแก้ปัญหาของชุมชนและ บริหารระบบการศึกษาภายในโรงเรียนเพื่อเรียนรู้ ต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งระบบ การศึกษา ย่อม ต้องการให้ประชาชน ทุกภาคทุกส่วนมีส่วนร่วม โดยเฉพาะผู้ปกครองซึ่งมีความใกล้ชิดกับบุตร หลานมากที่สุด

โรงเรียนอาชีวศึกษาเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผลิตกำลังคนใน ด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญต่อ ระบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในประเทศไทย ซึ่งโรงเรียนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครเป็น แหล่งที่รวมความหนาแน่นของประชากรจังหวัดต่าง ๆ มากมาย ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองใน โรงเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครจึงมีความหลากหลายทางด้านความคิด การประพฤติปฏิบัติที่แตกต่างกันออกไปตามขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม ประเพณีของแต่ละ ท้องถิ่นซึ่งแสดงออกมาทางการมีส่วนร่วมย่อมมีความแตกต่างกันซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจนำมาศึกษา เป็นอย่างยิ่ง

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญถ้าผู้ปกครองให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนที่จบการศึกษาได้มีความรู้ความสามารถไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในทุก ๆ ด้านต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่
- 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

1.3.1 ด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็น การศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน โดยศึกษา 4 มิติคือ การร่วมวางแผน การร่วมกิจกรรม การร่วมระดมทรัพยากร การร่วมประเมินผล และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา โดยศึกษาดังนี้ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียน ความเชื่อถือในโรงเรียน ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์ ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร

1.3.2 ด้านพื้นที่

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เลือกพื้นที่การศึกษาโดยใช้โรงเรียนอาชีวศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่

1.3.3 ด้านกลุ่มเป้าหมาย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษากลุ่มประชากรตัวอย่างทั้งชายและหญิงที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่

1.3.4 ด้านเวลา การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา
ครั้งนี้รวบรวมเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2552 – กรกฎาคม 2554

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1 ผลจากการศึกษาทำให้ทราบระดับของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร
โรงเรียนอาชีวศึกษา เขตภาคีเจริญและเขตบางกอกใหญ่
- 2 ผลจากการศึกษาทำให้ทราบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ
บริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษา เขตภาคีเจริญและเขตบางกอกใหญ่

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ มีผู้รู้ผู้สนใจศึกษาค้นคว้า และแสดงความคิดเห็นไว้พอสมควร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการ กำหนดตัวแปร กรอบแนวความคิด และแนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยอาศัยแนวคิดที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
- 2 แนวคิดเกี่ยวกับบริหารแบบมีส่วนร่วม
- 3 แนวคิดเกี่ยวกับอาชีวศึกษา
- 4 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

มีนักวิชาหลายท่านให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้หลายความหมาย ดังนี้

ไพรัตน์ เดชะรินทร์ (2527ก: 6-7) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึง กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุน และสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนทั้งใน รูปส่วนบุคคล กลุ่มคน ชมรม สมาคม มูลนิธิ และองค์การอาสาสมัครรูปต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องร่วมกันในเรื่องต่อไปนี้นำบรรลุตามวัตถุประสงค์ และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้คือ

- 1 ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน รวมตลอดจนความต้องการของชุมชน
- 2 ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชน หรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน
- 3 ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงาน หรือโครงการหรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ไข

ปัญหา และตอบสนองความต้องการของชุมชน

4 ร่วมตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

5 ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ

และประสิทธิผล

6 ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของ

ตนเองและของหน่วยงาน

7 ร่วมปฏิบัติตามนโยบาย แผนงานโครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่

วางไว้

8 ร่วมควบคุม ติดตาม ประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการ และกิจกรรมที่ได้

ทำไว้ทั้งโดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

ชาติชาย นรเศรษฐากรณ์ (2545: 9) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึง กระบวนการที่ทุกฝ่ายสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการรับฟัง ร่วมคิดและเสนอแนะ ตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และในการควบคุมปัจจัยต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงเสรีภาพในการแสดงออกและการรวมกลุ่มในสังคม

อรทัย ก๊กผล (2546: 2) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึง กระบวนการซึ่ง ประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะ แลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อแสวงหาทางเลือก และการตัดสินใจต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงควรเข้าร่วมในกระบวนการนี้ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งถึงการติดตามและประเมินผล เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการรับรู้-เรียนรู้ การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกัน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

มูลนิธิปริญญาโทนักบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2546: หลังปก) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ในการตัดสินใจของรัฐ

สนธยา สมปาง (2545: 37) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึง การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญของสังคม โดยประชาชนมีความสามัคคี ร่วมมือในการทำงานเรื่องสำคัญตลอดจนไม่มีการผูกขาดทั้งโดยภาครัฐหรือภาคเอกชน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 14) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึง ประชาชนทุกคนจากทุกภาคส่วนของประเทศได้รับจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติและผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย วางแผนงาน และการดำเนินโครงการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อก่อ

ให้เกิดประโยชน์สุขและคุณภาพชีวิตต่อมวลมนุษยในสังคมโลก

ปรัชญา เวสารัชช (2528: 5) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึง การที่ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้อง โดยการใช้ความพยายาม หรือใช้ทรัพยากรบางอย่างส่วนตน ในกิจกรรมซึ่งมุ่งสู่การพัฒนาของชุมชน

ปกรณ ปรีชากร (2530: 65-66) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึง การที่ประชาชนจะเข้ามามีบทบาทในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไข และร่วมผลประโยชน์ ซึ่งกระทำได้ 4 ลักษณะดังนี้ คือ เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดว่า อะไรคือความจำเป็นขั้นพื้นฐานของชุมชน เป็นผู้ระดมทรัพยากรต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อสนองความต้องการความจำเป็นขั้นพื้นฐาน เป็นผู้มีบทบาทในการปรับปรุงวิธีการกระจายสินค้า และบริหารให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และเป็นผู้ได้รับความพึงพอใจและเกิดแรงจูงใจที่จะสร้างกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้แก่ชุมชน

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527: 183) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ (mental and emotional involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (group situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้ (contribution) บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

นิคม หวายนบุตร (2550: 6) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการพัฒนา โดยผ่านกระบวนการส่งเสริมชักนำสนับสนุน กระตุ้นให้ประชาชนมีบทบาทในการริเริ่มคิด สามารถถ่ายทอดภูมิปัญญาและร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนาและวางแผนปฏิบัติ รวมทั้งร่วมอุดหนุนช่วยเหลือทรัพยากรทางการบริหารตลอดจนมีอำนาจในการตัดสินใจที่จะดำเนินกิจกรรมของตนเองภายในชุมชนเพื่อพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการและควบคุมการใช้และกระจายทรัพยากร ตลอดจนปัจจัยการผลิตในสังคม อันจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในท้ายที่สุด

สรุปว่าความหมายของการมีส่วนร่วมหมายถึง การที่บุคคล กลุ่มคน ชุมชน องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมกันคิด ร่วมเสนอ ร่วมวางแผน ร่วมกำหนดนโยบาย ร่วมปฏิบัติการ โครงการ นโยบายต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อตัวประชาชนทั้งโดยตรงและทางอ้อม โดยใช้ทุนทางทรัพยากรที่ประชาชนแต่ละคนมีไม่เหมือนกัน เช่น จากความคิด เงิน สิ่งของ หรืออื่น ๆ ที่สามารถกระทำเพื่อให้มีผลต่อโครงการหรือนโยบายนั้นประสบความสำเร็จเพื่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ต่อไป

2.1.2 รูปแบบ บทบาท องค์ประกอบ ลักษณะ ขั้นตอนของการมีส่วนร่วมและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

กรรณิกา ชมดี (2524 : 13) ได้สรุปรูปแบบของการมีส่วนร่วมออกเป็น 10 รูปแบบคือ

- 1 การมีส่วนร่วมในการประชุม (Attendance at Meeting)
- 2 การมีส่วนร่วมในการออกเงิน (Financial Contribution)
- 3 การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ (Membership on Committees)
- 4 การมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำ (Position of Leadership)
- 5 การมีส่วนร่วมในการสัมภาษณ์ (Interviewer)
- 6 การมีส่วนร่วมเป็นผู้ชักชวน (Solicitor)
- 7 การมีส่วนร่วมเป็นผู้บริโภค (Customer)
- 8 การมีส่วนร่วมเป็นผู้ริเริ่มหรือผู้เริ่มการ (Entrepreneur's)
- 9 การมีส่วนร่วมเป็นผู้ใช้แรงงาน (Employers)
- 10 การมีส่วนร่วมในการออกวัสดุอุปกรณ์ (Material Contribution)

นรินทร์ จงวุฒิเวศย์ (2527: 188) รูปแบบของการมีส่วนร่วมนั้น อาจจำแนกได้ 3 ประการ ดังนี้

- 1 การที่ประชาชนมีส่วนร่วมโดยตรง โดยผ่านองค์การจัดตั้งประชาชน เช่น การรวมกลุ่มเยาวชนกลุ่มต่าง ๆ
- 2 การที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางอ้อม โดยผ่านองค์กรผู้แทนของประชาชน เช่น กรรมการของกลุ่ม หรือชุมชนกรรมการกลุ่มเลี้ยงไหม กรรมการหมู่บ้าน
- 3 การที่ประชาชนมีส่วนร่วมโดยการเปิดโอกาสให้ โดยผ่านองค์กรที่ไม่ใช้ผู้แทนของประชาชน เช่น สถาบันหรือหน่วยงานที่เชิญชวนหรือเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมเมื่อไรก็ได้ตลอดเวลา

เจมส์ คี ปิ่นทอง (252 7: 10) ได้อธิบายรูปแบบที่ประชาชนควรเข้าไปมีส่วนร่วมไว้เป็น 4 ขั้นตอนคือ

- 1 การมีส่วนร่วมในการคิดค้นปัญหาและสาเหตุของปัญหา
- 2 การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม
- 3 การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน
- 4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานที่ได้ดำเนินการร่วมกัน

Cohen and Uphoff (1980: 10-17 อ้างถึงใน บุญสม เศรษฐโอพารกิจ , 2550: 6) ได้ทำการวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วม โดยสามารถแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบคือ

- 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision-making) ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ ริเริ่มตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติการ
- 2 การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหาร และการประสานขอความร่วมมือทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคม

หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล

4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เกี่ยวกับการควบคุมและการตรวจสอบ การดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป
 ปธาน สุวรรณมงคล (25 27: 83) กล่าวว่า ชุมชนควรมีบทบาทสำคัญใน 4 ลักษณะได้แก่

- 1 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการตัดสินใจ
- 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงาน
- 3 การมีส่วนร่วมของชุมชนในผลประโยชน์
- 4 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผล

อนุสรณ์ สุวรรณศุภิสกร (2529: 25) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมว่ามีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

- 1 ร่วมคิด คือ ร่วมในการประชุมปรึกษาหารือในการวางโครงการ วิธีการ ดำเนินงาน การติดตามตรวจสอบและการดูแลรักษา เพื่อให้กิจกรรมโครงการได้ผลตามวัตถุประสงค์
- 2 ร่วมตัดสินใจ คือ เมื่อมีการประชุมปรึกษาหารือแล้ว จะต้องร่วมในการตัดสินใจเลือกกิจกรรมหรือแนวทางที่เห็นว่าดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุด
- 3 ร่วมปฏิบัติตามโครงการ คือ เข้าร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ เช่น ร่วมออกแรง ร่วมบริจาคทรัพย์ เป็นต้น
- 4 ร่วมติดตามประเมินผลโครงการ คือเมื่อโครงการเสร็จสิ้นแล้วได้มีส่วนร่วมในการตรวจตราดูแล รักษา และประเมินผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ

United Nations (1981: 8 อ้างถึงใน กิติ จุงดิลก , 2549: 15) ได้สรุปรูปแบบและระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาว่ามี 3 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ

- 1 การมีส่วนร่วมแบบเป็นไปเอง (Spontaneous) ซึ่งเป็นการร่วมโดยการอาสาสมัคร หรือการรวมตัวกันขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาของตนเอง โดยเป็นการกระทำที่มีได้รับความช่วยเหลือ จากภายนอก
 - 2 การมีส่วนร่วมแบบถูกชักจูง (Induced) เป็นการเข้าร่วมโดยความต้องการความเห็นชอบ หรือการสนับสนุนจากรัฐบาล
 - 3 การมีส่วนร่วมแบบบังคับ (Coercive) ซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมภายใต้การดำเนินนโยบายของรัฐบาลภายใต้การจัดการของเจ้าหน้าที่รัฐหรือโดยการบังคับโดยตรง
- ปรัชญา เวสารัชช์ (2528: 5) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมมีองค์ประกอบดังนี้
- 1 มีประชาชนเข้าเกี่ยวข้องในกิจกรรมการพัฒนา
 - 2 ผู้เข้าร่วมได้ใช้ความพยายามบางอย่างส่วนตัว เช่น ความคิด ความรู้ความสามารถ แรงงานหรือทรัพยากรบางอย่าง เช่น เงินทุน วัสดุ ในกิจกรรม

Morrison (1988: 418-419 อ้างถึงใน ถาวร พวงมณี, 2547: 36-37) ลักษณะการมีส่วนร่วม

ของผู้ปกครองมี 3 ส่วนคือ

- 1 เน้นการทำงาน เป็นการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือช่วยกิจกรรมทางโรงเรียน เช่น เป็นครูสอนพิเศษ เป็นผู้ช่วยครู
- 2 เน้นกระบวนการหรือวิธีดำเนินการ วิธีนี้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีความสำคัญในกระบวนการทางการศึกษา เช่น การวางแผนหลักสูตร การคัดเลือกแบบเรียน เป็นสมาชิกของคณะกรรมการโรงเรียน
- 3 เน้นการพัฒนา เป็นการช่วยให้ผู้ปกครองมีทักษะซึ่งเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและเด็ก

นอ่าน วุฒติกรรมรักษา (2526: 16) ได้จำแนกการเข้ามามีส่วนร่วมไว้ 5 ขั้นตอน คือ

- 1 ขั้นกำหนดความต้องการ
- 2 ขั้นวางแผนดำเนินการ
- 3 ขั้นตัดสินใจ
- 4 ขั้นดำเนินการ
- 5 ขั้นติดตามผล

2.1.3 ระดับการมีส่วนร่วม

มัย สุขเยี่ยม (2535: 25) กล่าวว่า ระดับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการวางแผนพัฒนาการศึกษาแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

Compbell และ Ramseyer (2534: 17 อ้างถึงใน น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์, 2546: 13) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในโรงเรียนสามารถจัดระดับได้ดังนี้

- 1 ระดับไม่มีส่วนร่วมเลย คือการที่โรงเรียนและชุมชนไม่มีการเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเลยต่างฝ่ายอยู่โรงเรียน ไม่ให้โอกาสแก่ประชาชนที่จะมีส่วนร่วม ประชาชนก็ไม่สนใจ ไม่รับรู้ ไม่ร่วมกิจกรรมโรงเรียน
- 2 ระดับที่มีส่วนร่วมน้อย คือ การที่โรงเรียนติดต่อกับประชาชนในชุมชนเป็นบางครั้งลักษณะของการมีส่วนร่วมเป็นการรับฟังสิ่งซึ่งโรงเรียนได้แจ้งให้ทราบ
- 3 ระดับที่มีส่วนร่วมปานกลาง คือการที่ประชาชนได้รับทราบเรื่องต่าง ๆ จากโรงเรียนเพิ่มมากขึ้นและมีคำถามจากประชาชนมาสู่โรงเรียนมาบ้างเป็นครั้งคราว แต่ส่วนใหญ่เป็นการรับฟังจากโรงเรียนฝ่ายเดียว
- 4 ระดับการมีส่วนร่วมมาก คือ การที่โรงเรียนและชุมชนเริ่มมีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันมากขึ้น เป็นการติดต่อทั้งสองฝ่าย มีการคิดหาเหตุผล แก้ไขปัญหาาร่วมกัน โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากขึ้น

5 ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด คือ การที่โรงเรียนและชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน การคิดหาเหตุผล การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาพร้อมกันทั้งสองฝ่ายระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

2.1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม

ชูชาติ พวงสมจิตต์ (2540: 80) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียน จำแนกออกได้เป็น 3 กลุ่มปัจจัยได้แก่

- 1 กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียน ได้แก่ ลักษณะของโรงเรียน คุณลักษณะของบุคลากรในโรงเรียน และวิธีดำเนินงานของโรงเรียน
- 2 กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน ได้แก่ ลักษณะและองค์ประกอบของชุมชน และคุณลักษณะของบุคคลในชุมชน
- 3 กลุ่มปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคมวัฒนธรรม เทคโนโลยี ประวัติความเป็นมา สภาพแวดล้อมทางกายภาพและชีวภาพ

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (2527: 183) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมดังนี้

- 1 ความศรัทธาที่มีผลต่อความเชื่อถือบุคคล และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การลงแขก การบำเพ็ญประโยชน์ การสร้างโบสถ์วิหาร
- 2 ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือหรือมีเกียรติยศตำแหน่ง ทำให้ประชาชนเกิดความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วยทั้ง ๆ ยังไม่มีความศรัทธาหรือความเต็มใจอย่างเต็มเปี่ยมที่จะกระทำ เช่น ผู้ใหญ่ออกปากขอแรง ผู้น้อยก็ช่วยแรง
- 3 อำนาจบังคับที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า ทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำการต่าง ๆ บีบบังคับให้ทำงานเยี่ยงทาส

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2527: 31) กล่าวว่าลักษณะความแตกต่างของการมีส่วนร่วมจะมีมากขึ้นหรือน้อยลงขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญ 4 ประการคือ

- 1 ลักษณะทางนิเวศวิทยาของชุมชน และการเจริญเติบโต การเปลี่ยนแปลงไปของชุมชนในส่วนที่เกี่ยวกับนิเวศวิทยา
- 2 นโยบายของรัฐ
- 3 ความสามารถในการใช้ทรัพยากรของชุมชนรวมทั้งเทคโนโลยี
- 4 ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ก กับ ข

Bernard (1958: 147-157 อ้างถึงใน จิรวัดน์ อารักษ์รัฐ, 2544: 34-35) ได้กล่าวถึงปัจจัยทางวัฒนธรรมของประชาชนที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ซึ่งได้แก่ลักษณะส่วนบุคคลต่าง ๆ

โดยสรุปคือ

- 1 อายุ
- 2 เพศ
- 3 สถานภาพทางสังคม
- 4 อาชีพ
- 5 การศึกษา
- 6 ถิ่นที่อยู่อาศัย
- 7 ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น
- 8 ปัจจัยอื่น ๆ เช่น การอาศัยอยู่ในเมืองหรือชนบท จำนวนสมาชิกในครอบครัว

และลักษณะครอบครัว ค่านิยม และทัศนคติ

William Reeder (1974 อ้างถึงใน ประยงค์ แสนสุข , 2549: 13-14) ได้สรุปปัจจัยต่าง ๆ ที่มีต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 11 ประการดังนี้

- 1 การปฏิบัติตนให้คล้อยตามความเชื่อพื้นฐาน กล่าวคือ บุคคลและกลุ่มบุคคลดูเหมือนจะเลือกแบบวิถีการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องและคล้ายคลึงกับความเชื่อพื้นฐานของตนเอง
- 2 มาตรฐานคุณค่า บุคคลและกลุ่มดูเหมือนจะปฏิบัติในลักษณะที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณค่าของตนเอง
- 3 เป้าหมาย บุคคลและกลุ่มบุคคลดูเหมือนจะส่งเสริม ปกป้อง และรักษาเป้าหมายของตนเอง
- 4 ประสบการณ์ที่ผิดปกติธรรมดา พฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลบางครั้งมีรากฐานมาจากประสบการณ์ที่ผิดปกติธรรมดา
- 5 ความคาดหวัง บุคคลและกลุ่มบุคคลจะประพฤติตามแบบที่ตนคาดหวังว่า จะต้องประพฤติในสถานการณ์เช่นนั้น ทั้งยังชอบปฏิบัติต่อผู้อื่นในลักษณะที่ตนคาดหวังจากผู้อื่นด้วย
- 6 การมองแต่ตัวเอง บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งคิดว่าตัวเองควรกระทำเช่นนั้น
- 7 การบีบบังคับ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งคิดว่าตัวเองควรกระทำเช่นนั้น
- 8 นิสัยและประเพณี บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งมีนิสัยชอบกระทำเมื่ออยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ
- 9 โอกาส บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบการปฏิบัติของสังคม โดยเฉพาะในทางที่เกี่ยวเนื่องกับจำนวนและชนิดของโอกาส ซึ่งโครงสร้างของสังคม

เอื้ออำนวยให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกระทำเช่นนั้นเท่าที่พวกเขาได้รับรู้มา

10 ความสามารถ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างที่คนเห็นว่าสามารถทำให้สิ่งที่ต้องการให้เขาทำในสถานการณ์เช่นนั้น

11 การสนับสนุน บุคคลหรือกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างที่คนเห็นว่า สามารถทำให้สิ่งที่ต้องการให้เขาทำในสถานการณ์เช่นนั้น

ประยงค์ แสนสุข (2549: 15) ได้สรุปปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมมี 3 ปัจจัยคือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ปัจจัยที่สอง คือ ปัจจัยทางสังคมและเศรษฐกิจ ได้แก่ การศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม ส่วนปัจจัยที่สาม คือ ปัจจัยทางการสื่อสาร ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร ทั้งการสื่อสารมวลชนและสื่อบุคคล เป็นต้น

ไทย์ทัศน์ ธรรมนิยมต้น (2550: 33) ได้สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ อาชีพ การมีตำแหน่งหรือการเป็นสมาชิกกลุ่มในสังคม รวมทั้งความรู้ความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม การสร้างกลไกของรัฐที่เอื้อและสนับสนุนการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

2.1.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

อำนาจ อนันตชัย (2529: 126-130) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของการมีส่วนร่วม 5 ทฤษฎี ดังต่อไปนี้

1 ทฤษฎีการเกลี้ยกล่อมมวลชน (Mass Persuasion)

การเกลี้ยกล่อม หมายถึง การใช้คำพูดหรือการเขียนเพื่อมุ่งให้เกิดความเชื่อถือและการกระทำ ซึ่งการเกลี้ยกล่อมมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาคัดแย้งในการปฏิบัติงานในชุมชน โดยจะต้องอาศัยพฤติกรรม สัญชาติญาณ การศึกษาอบรม และความสัมพันธ์ของตนในชุมชนด้วย โดยผู้เกลี้ยกล่อมจะต้องคำนึงถึงความต้องการของตน ในแง่ของความต้องการขั้นพื้นฐานและความต้องการที่จำเป็นเพื่อให้การพัฒนาชุมชนไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

2 ทฤษฎีการระดมสร้างขวัญของชนในชาติ (Nation Morale)

ในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สิ่งที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา คือ การที่ประชาชนในชุมชนและผู้ปฏิบัติงานในชุมชนต้องมีขวัญกำลังใจที่ดีด้วย เช่นการเห็นแก่ส่วนรวม ไม่เอาโรคเอาเปรียบคอยสำรวจการปฏิบัติให้เป็นแนวทางในการแก้ไขและเป็นแนวทางในการตรวจสอบผู้ปฏิบัติ การมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การฟังตนเอง ความขยันหมั่นเพียร ความรับผิดชอบ การประหยัด การมีระเบียบวินัยและการเคารพกฎหมาย ซึ่งคำนิยามดังกล่าวจัดได้ว่าเป็นการระดมการสร้างขวัญและกำลังใจ ให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาชุมชน

ร่วมกันอันนำไปสู่ประโยชน์ส่วนใหญ่อันของบ้านเมือง

3 ทฤษฎีการสร้างความรู้สึกรักชาตินิยม (Nationalism)

การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบท ในทฤษฎีนี้เห็นว่าการให้คนพอใจในเกียรติภูมิ การจงรักภักดี ผูกพันกับคนในท้องถิ่น จะส่งผลดีให้คนในชุมชนมีการรวมกลุ่ม รู้จักการร่วมมือ เสียสละกำลังทรัพย์ ก่อให้เกิดพลังรวมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น กลุ่มไทยอาสาป้องกันชาติ (ทสปช.) กลุ่มอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง (อพป.)

4 ทฤษฎีการสร้างผู้นำ (Leadership)

ผู้นำชุมชนจัดได้ว่าเป็นผู้รู้จักให้ความสะดวกเป็นผู้ให้การสนับสนุน เป็นผู้ร่วมช่วยเหลือทำให้คนในชุมชนรู้สึกคล้อยตามในการเข้าร่วมกิจกรรม ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญของการรวมกลุ่มคนจนใจคนไปยังเป้าหมาย หรือจุดประสงค์ประการใดประการหนึ่ง ลักษณะผู้นำในการเปลี่ยนแปลงชุมชนไปสู่เป้าหมายที่ดีขึ้นเรียกว่า ผู้นำพลวัตรที่มีลักษณะประชาธิปไตย (Democratic) ที่มีลักษณะปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ได้ง่ายมีความรับผิดชอบ รู้จักประนีประนอมมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการคิด ปรีกษาในการแก้ไขปัญหา ทำงาน ติดตามผลงาน ก่อให้เกิดความร่วมมือและร่วมใจผู้ที่เกี่ยวข้องกับทุกฝ่าย ผลการใช้ทฤษฎี การสร้างผู้นำ จะส่งผลให้มีการร่วมมือปฏิบัติอย่างมีวิญญูกำลังใจ งานมีคุณภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ร่วมรับผิดชอบตลอดเวลา

5 ทฤษฎีการใช้วิธีและระบบการบริหาร (Administrative System and Method)

เป็นการใช้วิธีการหลายระบบบริหารในสังคม การกระจายอำนาจบริหารไปทุกระดับ เพื่อช่วยให้ประชาชนในชุมชนเข้าใจ และสามารถร่วมกันบริหารชุมชนด้วยตนเอง ระบบบริหารจัดการได้ว่าเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบททั้งสิ้นไม่โดยตรง ก็โดยอ้อม การกระจายระบบบริหารจัดการเป็นการแบ่งเบาภาระรัฐบาลที่จะทำให้ประชาชนจัดการกันเอง ส่งเสริมการทำงานเป็นการมีมนุษยสัมพันธ์ พัฒนาผู้ทำงาน ลดอุปสรรคในความเข้าใจของงาน ลดการสูญเสียวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

สมยศ นาวิก (2545: 1) ได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมคือ กระบวนการของการให้ผู้อยู่ได้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการตัดสินใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันของบุคคล การบริหารแบบมีส่วนร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของพวกเขาในการแก้ปัญหาของการบริหารที่สำคัญ การบริหารแบบ

มีส่วนร่วมอยู่บนพื้นฐานของแนวความคิดของการอำนาจหน้าที่ที่ถือว่าผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่ การบริหารของพวกเขาให้เข้ากับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาของพวกเขา ประการสุดท้ายการบริหารแบบมีส่วนร่วมต้องการให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริงในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กร ไม่ใช่เพียงแค่สัมผัสปัญหาหรือแสดงความห่วงใย เราจะพิจารณารายละเอียดของลักษณะเหล่านี้แต่ละอย่าง

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2546) การบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การจัดระบบการบริหารราชการ การจัดโครงสร้าง ทัศนคติในการบริหารราชการ และการกำหนดแนวทางที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม มีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจทางการบริหารและการดำเนินกิจกรรมของรัฐ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

สรุปความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมหมายถึง การที่กระบวนการที่ผู้บังคับบัญชา ต้องการให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา รวมถึงประชาชนภายนอกได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการต่าง ๆ ในการบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีผลกระทบต่อประชาชนในสังคม

2.3 กฎหมาย นโยบายและแผนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

2.3.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (2550: 22-23) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 78 ได้บัญญัติว่ารัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

- 1 บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ
- 2 จัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นให้มีขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ชัดเจนเหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัดเพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่
- 3 กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึงตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่น ให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึง

เจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น

4 พัฒนาระบบงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ

5 จัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น เพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน

6 ดำเนินการให้หน่วยงานทางกฎหมายที่มีหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐตามกฎหมายและตรวจสอบการตรากฎหมายของรัฐ ดำเนินการอย่างเป็นอิสระ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักนิติธรรม

7 จัดให้มีแผนพัฒนาการเมือง รวมทั้งจัดให้มีสภาพัฒนาการเมืองที่มีความเป็นอิสระ เพื่อติดตามสอดส่องให้มีการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

8 ดำเนินการให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับสิทธิประโยชน์อย่างเหมาะสม

2.3.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ.2550-2554

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2549: 121) ให้มีการสนับสนุน ให้มีพื้นที่สาธารณะทางสังคมเพิ่มขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมความคิดเห็น ปรีกษาหารือ และร่วมติดตามตรวจสอบอย่างสร้างสรรค์ ในเรื่องเกี่ยวข้องกับการจัดการประเทศ และการกำหนดนโยบายสาธารณะ

2.3.3 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545)

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 3-17) มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

- 1 เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- 2 ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 3 การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 9 การจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้

- 1 มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ
- 2 มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น

3 มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา ทุก ระดับและประเภทการศึกษา

4 มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5 ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา

6 การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคม อื่น

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัด ของ ผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2 ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิด เป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้ สดส่วน สมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการ เรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ กับ บิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ ตลอดชีวิตทุก รูปแบบ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้ อื่นอย่างพอเพียงและมีประสิทธิภาพ

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบัน สังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมี

การจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

มาตรา 57 ให้นำหน่วยงานทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในชุมชนให้มี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่นและต่างประเทศมาใช้ในการศึกษาดังนี้

1 ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยอาจจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษาได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

2 ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา บริจาคทรัพย์สิน และทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าว โดยการสนับสนุน การอุดหนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

2.3.4 แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545ข: 3-4) กล่าวว่าสังคมทุกวันนี้และในอนาคตเป็นสังคมฐานความรู้ที่การเรียนรู้ ความรู้ และนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมและสร้างสภาพการณ์เพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพและขีดความสามารถของคนส่วนใหญ่ในประเทศ โดยยึดหลักการให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดและตัดสินใจในกิจกรรมสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับตนเองและชุมชนท้องถิ่น การสนับสนุนให้สังคมทุกส่วนและทุกระดับได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และการสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อความสำเร็จ ในการปฏิบัติเช่นนี้จะทำให้เกิดพลังชุมชนท้องถิ่นที่เข้มแข็ง อันจะเป็นฐานรากที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืนตลอดไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545ก: 45) จัดแนวนโยบายเพื่อดำเนิน การใน ด้านสถานศึกษา สนับสนุนให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง คนในชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน พระภิกษุ นักบวช ผู้นำทางศาสนา และผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งประโยชน์แก่ ผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข

2.3.5 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546-2550)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2546: 35) การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการ ปกครองและเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มุ่งเน้นให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกิจการบ้านเมืองโดยตรงมากขึ้น แต่ระบบราชการไทยยัง ไม่ได้มีการปรับตัวอย่างจริงจังและคงติดขัดกับลักษณะความเป็นเจ้าขุนมูลนายและการทำงานแบบ ดั้งเดิม ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องเปิดระบบราชการเข้าสู่กระบวนการความ เป็นประชาธิปไตย (Democratization) มากขึ้น โดยการยอมรับและให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ความคิดเห็น ร่วมปฏิบัติงาน และการตรวจสอบผลการดำเนินงาน มาตรการดังนี้

1 กำหนดเงื่อนไขและแนวทางเพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานราชการได้ตระหนักถึง ภาระหน้าที่ในการปฏิบัติราชการตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและหลักนิติธรรม โดยเฉพาะการ ให้ข้อมูลความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติราชการ แนวทางการดำเนินงาน และการรายงานผลการ ปฏิบัติงานแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงและประชาชนทั่วไป

2 วางหลักเกณฑ์ให้แต่ละส่วนราชการจัดให้มีระบบการปรึกษาหารือกับ ประชาชน การสำรวจความต้องการของประชาชนหรือการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนอย่างสม่ำเสมอเป็นระยะๆ โดยเฉพาะในโครงการหรือการปฏิบัติราชการที่อาจมีผล กระทบ โดยตรงต่อประชาชน และควรมีการสรุปรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าวเพื่อเผยแพร่และ เป็นหลักฐานต่อไป

3 ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาภาคประชาชน (Citizen Advisory Board) โดยเฉพาะในระดับปฏิบัติการ (กรม/จังหวัด/อำเภอ) เพื่อให้ข้อคิดเกี่ยวกับการพัฒนานโยบายของ รัฐและระบบการบริหารงาน การให้บริการ การวางแผนงาน/โครงการ และการกำหนดตัวชี้วัด ตลอดจนการวางระบบการให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและความพึงพอใจของ ประชาชนต่อการดำเนินงานของหน่วยงานราชการ

4 ให้แต่ละส่วนราชการจัดให้มีอาสาสมัครภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทำงานกับ ข้าราชการ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนางานให้บริการสาธารณะบางประเภท หรือ งานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

5 ให้ทุกส่วนราชการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นต่อการแสดงภาระ

รับผิดชอบ ความโปร่งใส และเปิดเผยเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ลงในเว็บไซต์เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศดังกล่าวได้โดยง่าย

6 กำหนดให้ความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมในการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในระบบราชการเป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการบริหารที่ดีของส่วนราชการ

2.3.6 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2551-2555)

2.3.6.1 ต้องให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน โดยต้องรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตอบสนองความต้องการและอำนวยความสะดวก ลดขั้นตอนและภาระในการติดต่อของประชาชน มีระบบการแก้ไขปัญหาและรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนเป็นที่พึ่งของประชาชนในยามมีปัญหาและความเดือดร้อน

2.3.6.2 สร้างระบบธรรมาภิบาลในการกำกับดูแลตนเองที่ดีเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและความเชื่อมั่นศรัทธา เปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ลดการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจ รวมทั้งต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นแบบอย่างของการประพฤติปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ไม่ใช่เป็นผู้สร้างปัญหาหรือภาระแก่สังคมเสียเอง

2.3.6.3 ปรับรูปแบบการทำงานให้มีลักษณะเชิงบูรณาการ เกิดการแสวงหาความร่วมมือและสร้างเครือข่ายกับฝ่ายต่าง ๆ รวมทั้งเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

2.3.6.4 สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการ โดย

1) สร้างความรู้และความเข้าใจแก่เครือข่ายภาคประชาสังคม และภาคประชาชนในการพัฒนาระบบราชการ เน้นการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง (Action Learning) เพื่อให้ภาคประชาชน มีศักยภาพในการเข้าสู่กระบวนการมีส่วนร่วมมากขึ้นจนถึงระดับของการเข้ามาเป็นหุ้นส่วน และ ร่วมติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการภาครัฐได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่องรวมทั้งกระตุ้นให้เกิดความรู้และความตระหนักในสำนึกพลเมืองว่าจะต้องเข้ามาเป็นหุ้นส่วนกับภาครัฐรวมถึงองค์กรส่วนท้องถิ่น

2) พัฒนารูปแบบ กลไก ระบบ และวิธีทำงาน เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น วางหลักเกณฑ์ให้แต่ละส่วนราชการจัดให้มีระบบการปรึกษาหารือกับประชาชน สืบหาความต้องการของประชาชนในโครงการที่มีผลกระทบต่อประชาชน และเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบและให้ข้อคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐในการช่วยกันทำให้เกิดการบริการสาธารณะที่ดียิ่งขึ้น

3) ส่งเสริมให้มีคณะกรรมการภาคประชาชน (Lay Board) ในทุกระดับ และจัดให้มีอาสาสมัครภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐรวมถึงการริเริ่มให้มีการวางแผนและจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม (Participatory Planning and

Budgeting)

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับอาชีวศึกษา

2.4.1 ความหมายของการบริหารโรงเรียน

วิจิตร วรุตยงกูร (2528: 106) ได้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียน คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านความรู้เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

พงศ์สถิตย์ สุราสา (2550: 7-8) ได้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียน คือ เป็นกิจกรรมทางการศึกษาที่จะต้องทำอย่างเป็นกระบวนการ โดยกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นั้นหมายถึงการพัฒนาสมาชิกหรือรับบริการทางการศึกษา ให้เป็นผู้มีคุณภาพที่สังคมต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถนำองค์กรให้อยู่รอด ผู้บริหารโรงเรียน เป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่จะควบคุมดูแล ให้นักลากรได้ปฏิบัติหน้าที่

สรุปความหมายของการบริหารโรงเรียนหมายถึง การร่วมกลุ่มของบุคคลต่าง ๆ เช่น ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ร่วมมือกันดำเนินงานทางด้านการศึกษาด้วยรูปแบบวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนได้เกิดการพัฒนาด้านความรู้

2.4.2 วงจรการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วม

พงศ์สถิตย์ สุราสา (2550: 24) กล่าวว่าวงจรการบริหารโรงเรียนแบบมีส่วนร่วมว่ามีลักษณะที่สำคัญคือ

- 1 เป็นกระบวนการกำหนดจุดมุ่งหมายของโรงเรียน การกำหนดนโยบาย กว้างแผนงบประมาณการนำไปปฏิบัติและประเมินผลในเชิงบูรณาการที่แตกต่างจากกระบวนการที่ใช้อยู่เดิม
- 2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากคณะครู นักเรียน และชุมชนที่เหมาะสม มีการกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบที่ชัดเจน
- 3 เน้นหน้าที่หลักของโรงเรียน คือ การเรียนการสอนและการบริหารแผนงานที่สอดคล้องกับรูปแบบปกติของงานโรงเรียน
- 4 กำหนดเป้าหมาย นโยบาย เป็นข้อความที่แสดงถึงจุดมุ่งหมายและแนวทางการปฏิบัติงานอย่างกว้าง ๆ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายแนวทางนี้อาจหนึ่งแนวทางหรือมากกว่า ใช้เป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียนซึ่งในการกำหนดกรอบนโยบายนี้ ผู้บริหารอาจแสดงบทบาทหลายบทบาท เช่น นักริเริ่มนโยบาย นักวิเคราะห์นโยบาย นักนำนโยบายไปปฏิบัติ และนักประเมินผลนโยบายเป็นต้น

5 การกำหนดแผนงาน เป็นขั้นตอนแรกของการนำนโยบายมาสู่การปฏิบัติ

2.4.3 ความหมายของอาชีวศึกษา

ธนวัฒน์ กณะบุตร (2545: 15) การศึกษาที่พัฒนาทักษะ และความสามารถให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้

ราไพ เหมะธูลินทร์ (2508: 11) ได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษาหมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักวิธีทำงาน สร้างความสนใจในอาชีพที่ตนถนัด เป็นการเรียนรู้วิธีทำงานในสิ่งแวดล้อมที่ต่างกันระหว่างประชาชนต่อประชาชน และระหว่างประชาชนกับสิ่งแวดล้อม เป็นการเรียนรู้ชีวิตและช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข มีศีลธรรมอันดี ภูัญญา สาทร (2532: 331) ได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษาหมายถึง การศึกษาวิชาที่จะนำไปประกอบอาชีพทุกชนิดเพื่อดำรงชีวิต โดยมีโรงเรียน หรือสถานศึกษา และครูเป็นผู้สอน มีรัฐสนับสนุน และควบคุม ให้ตรงกับความต้องการ ของสังคม และตลาดแรงงาน เพื่อมิให้เป็นการลงทุนให้การศึกษาโดยเปล่าประโยชน์เนื่องจากใช้ไม่ได้

ธีระยุทธ สุวรรณจักร (2548: 7) ได้ให้ความหมายของอาชีวศึกษาหมายถึง การศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือโดยใช้กระบวนการฝึกฝน หรือการฝึกอบรมทั้งในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะและเจตคติ สามารถปฏิบัติงานเพื่อประกอบสัมมาอาชีพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขโดยมีหลักการจัดการอาชีวศึกษา

สรุปความหมายของอาชีวศึกษาหมายถึง การศึกษาที่มีทั้งในระบบและนอกระบบโดยเป็นรูปแบบที่วางไว้ให้นักเรียนได้ศึกษาเป็นวิชาชีพเฉพาะ โดยเลือกตามความรู้ ความคิด ความสามารถที่ตนเองถนัด เป็นความรู้เฉพาะทางซึ่งสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ เช่น ทางด้านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม เกษตรกรรม เป็นต้น

2.4.4 ประเภทของการศึกษาด้านอาชีวศึกษา

วิชรินทร์ ไชยนาเคนทร์ (2526: 9) ได้กล่าวว่าการศึกษาด้านอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ประเภทคือ ช่างอุตสาหกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปหัตถกรรม และเกษตรกรรม ในแต่ละประเภทยังแบ่งออกเป็น สาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียน และฝึกฝนตามความสนใจและความถนัดของตนเช่น

ประเภทช่างอุตสาหกรรม แบ่งออกเป็น แผนกวิชา หรือสาขาต่าง ๆ เช่น ช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม และโลหะแผ่น ช่างไฟฟ้า ไฟฟ้ากำลัง ช่างวิทยุโทรคมนาคม ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างกลโลหะ ช่างเขียนแบบ-สถาปัตยกรรม ช่างโยธา ช่างสำรวจ ช่างเครื่องกล ช่างยนต์ เครื่องกลการเกษตร ช่างจักและการทำเครื่องมือ ช่างโยธา ช่างสำรวจ ช่างไม้ ช่างท่อประปา

อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์หนัง อุตสาหกรรมสิ่งทอ ช่างต่อเรือ ช่างกลเรือ ช่างหนัง
 ประเภทกรรม แบ่งออกเป็นแผนกวิชา หรือสาขาต่าง ๆ เช่น คหกรรมศาสตร์ ทั่วไป ฝ้า
 และเครื่องแต่งกาย อาหาร และ โภชนาการ
 ประเภทศิลปหัตถกรรม แบ่งออกเป็นแผนกวิชา หรือสาขาต่าง ๆ เช่น ศิลปหัตถกรรม ช่าง
 โลหะรูปพรรณ
 ประเภทพาณิชยกรรม แบ่งออกเป็นแผนกวิชา หรือสาขาต่าง ๆ เช่น พาณิชยการ บัญชี
 เลขานุการ การตลาด การขาย การธนาคาร ธุรกิจการเงิน และการจัดการ
 ประเภทเกษตรกรรม แบ่งออกเป็นแผนกวิชา หรือสาขาต่าง ๆ เช่น เกษตรกรรม ช่างกล
 การเกษตร ธุรกิจการเกษตร
 ปัจจุบันสาขาวิชาต่าง ๆ มีการยุบ -ขยาย ยังเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อให้ทันกับ
 การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

2.4.5 ระดับการศึกษาสายอาชีวศึกษา

วัชรินทร์ ไชยนาเคนทร์ (2526: 10) ได้แบ่งการศึกษาด้านอาชีวศึกษาออกเป็น 7 ระดับคือ

- 1 ระดับวุฒิปัต (หลักสูตรระยะสั้น) เป็นหลักสูตรที่จัดขึ้นเพื่อผลิตคนงานกึ่งฝีมือ และพัฒนาฝีมือแรงงาน การฝึกอบรมอาจจะใช้ระยะเวลาเพียง 3 เดือนครึ่ง หรือ 9-15 เดือน ผู้ที่จะ ฝึกอบรมต้องมีพื้นฐานความรู้ ไม่ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และก็มีบางหลักสูตร ผู้สมัครต้องมีพื้นฐานความรู้ ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 3 หรือ ม.ศ. 3) หลักสูตรนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ ผู้สำเร็จการฝึกอบรม สามารถประกอบอาชีพได้เอง
- 2 ระดับ ปวช.หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ใช้ระยะเวลาการศึกษา 3 ปี รับผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ อย่างต่ำชั้น ม. 3 ม.ศ.3 หรือเทียบเท่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับนี้ มีโอกาสเข้าศึกษาต่อใน ระดับ ปวส.หรือทำงาน
- 3 ระดับ ปวท.หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพช่างเทคนิค เป็นหลักสูตรที่กรม อาชีวศึกษา จัดขึ้นสำหรับผู้สำเร็จชั้น ม.ศ. 5 หรือ ม.6 โดยเฉพาะใช้เวลาเรียน 2 ปี นี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษา สามารถออกไปประกอบอาชีพในระดับช่างฝีมือได้
- 4 ระดับ ปวช. 1 ปี รับผู้สำเร็จชั้น ม.ศ. 5 จากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่ใช้ หลักสูตร โครงการมัธยมแบบประสม ใช้เวลาเรียน 1 ปีครึ่ง เมื่อสำเร็จแล้วสามารถทำงาน หรือ ศึกษาต่อในระดับ ปวส.ได้ หลักสูตรนี้กรมอาชีวศึกษา ได้จัดทำขึ้นในวิทยาลัยบางแห่งเท่านั้น
- 5 ระดับ ปวส. หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ใช้เวลาเรียน 2 ปี ต่อจากระดับ ปวช. ผู้สำเร็จระดับนี้ มีโอกาสเข้าศึกษาต่อระดับ ปม. หรือระดับปริญญา และทำงานได้
- 6 ระดับ ปม. หรือประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยมศึกษา เป็นหลักสูตรที่ผู้ที่จะ

เข้าเรียนได้ต้องสำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. มาก่อน เปิดสอนในสถานศึกษาบางแห่งในสังกัดกรม
อาชีวศึกษาเท่านั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิต ครูสายอาชีวศึกษา

7 ระดับปริญญา เป็นหลักสูตรที่ต่อจากระดับ ปวส. ใช้เวลาศึกษา 2 ปี วุฒิ
การศึกษาที่ได้รับ ขึ้นอยู่กับสาขาวิชาที่ศึกษา

2.5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษารั้ครั้งนี้ได้มีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

ชุมพล คำปา (2548) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
โรงเรียนของผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีศึกษา โรงเรียนบ้านต้อม
อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีการศึกษาระดับ
ประถมศึกษา อาชีพเกษตรกร ความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โรงเรียนฯ อยู่
ในระดับมาก ได้แก่ ความพึงพอใจด้านการสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน ด้านหลักสูตรและ
กิจกรรมการเรียนการสอน และด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

บวร ธีรฤทธิ์เฉลิม (2545) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัด
การศึกษาท้องถิ่น :ศึกษากรณีเฉพาะ โรงเรียนเทศบาลตำบลสุโหงโก -ลก จังหวัดนครราชสีมา จากผล
การศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จบชั้นประถมศึกษา สถานภาพสมรสเกือบ
ทั้งหมด มีอาชีพรับจ้าง รายได้ต่ำกว่าห้าพันบาท การรับรู้ข้อมูลข่าวสารค่อนข้างน้อย การติดต่อกับ
โรงเรียนอยู่ระดับค่อนข้างน้อย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก และ
ความสัมพันธ์กับผู้บริหารค่อนข้างน้อย กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย การดำเนิน
กิจกรรมมีส่วนร่วมสูงสุดและปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้แก่ การรับรู้
ข้อมูลข่าวสารการติดต่อกับโรงเรียน ความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาและความสัมพันธ์กับ
ผู้บริหาร

บังอร อ้วนล้ำ (2540) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กในกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็ก กรณีจังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่าผู้ปกครองเด็กส่วนมากเป็นเพศหญิง รายได้ต่ำกว่า
สองพันห้าร้อยบาท การศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 อาชีพแม่บ้านและเกษตรกร ระยะเวลาที่
อาศัยอยู่ในหมู่บ้านมีระยะเวลา 16-30 ปี มีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระดับสูง
เมื่อศึกษาเป็นรายด้านผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการแก้ไขปัญหามากที่สุด

ภัทริยา สุวรรณบุรณ์ (2537) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของ
ผู้ปกครองและคณะกรรมการพัฒนาเด็ก ในกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในจังหวัดกำแพงเพชร ผล
การศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองคือ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ใน

ท้องถิ่น ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การติดต่อกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และการคาดการณ์ในอนาคตในการย้ายออกจากชุมชน ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก คือ รายได้ในครอบครัว การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์และการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำหรับลักษณะของการเข้ามามีส่วนร่วมที่ผู้ปกครองและคณะกรรมการมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ การร่วมสมทบเงิน แรงงาน และวัสดุ รองลงมาคือ การร่วมประชุมในกิจกรรมศูนย์

พรจันทร์ บุญพอ (2547) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542: ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในเขตบริการของโรงเรียนตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง การศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพเกษตรกร รายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน ประชาชนส่วนใหญ่ยอมรับว่าตนเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบในระดับมาก มีความมุ่งมั่นที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาในระดับมาก ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ปัจจัยด้านแรงจูงใจส่วนบุคคลของประชาชน ได้แก่ การยอมรับว่าตนเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ ความมุ่งมั่นที่จะมีส่วนร่วมในการปฏิรูปการศึกษา และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้แก่ เพศ

ทวี ศรีนวล (2547) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชุมพร ผลการศึกษาพบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาทั้งภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง มีปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาทั้งภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับน้อยเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาแตกต่างกันในภาพรวม ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการสนับสนุนโรงเรียนเมื่อจำแนกตามรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือน

กนกวรรณ บุญปลุก (2550) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนรัตนวิเชียร จังหวัดนนทบุรี มีการจัดการศึกษาใน 5 ด้านคือ งานการบริหารและการจัดการ งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน งานบุคลากร งานอาคารและสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ และงานความสัมพันธ์ชุมชน พบว่าผู้ปกครองเพศชายมีส่วนร่วมในด้านงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าผู้ปกครองเพศหญิง ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาไม่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายมีส่วนร่วมในงานด้านบุคลากรสูงกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าและผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ มีส่วนร่วมในงานบุคลากรสูงกว่าผู้ปกครอง

ที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ห้างร้าน

สมบัติ สังกวาลัยสวย (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนธัญรัตน์ จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีใน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะการทำงาน ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในแต่ละด้านแตกต่างกัน

สว่างจิต โคว์บุญงาม (2548) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 ของผู้ปกครอง และบทบาทของโรงเรียนในการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก

อังศิธร พ่วงแพ (2544) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาทั้งในภาพรวมแต่ละกลุ่มอาชีพและวุฒิการศึกษามีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันและวุฒิต่างกันมีลักษณะร่วมกันในการจัดการศึกษาแตกต่างกัน ความต้องการและการจัดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีอาชีพและวุฒิต่างกันไม่แตกต่างกัน สภาพการมีส่วนร่วมและความต้องการของผู้ปกครองในการจัดการศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวก

ประยงค์ แสนสุข (2549) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร :ศึกษาเฉพาะกรณีเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี รายได้ไม่เกิน 10,000 บาท เป็นเจ้าของธุรกิจ ได้รับรู้ข่าวสารในเรื่องการศึกษาจากเอกสารที่ทางโรงเรียนแจกให้ซึ่งเห็นด้วยกับการจัดการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมของประชาชนรายด้านพบว่าด้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนอยู่ในระดับสูงสุดคือ การประชุมปรึกษาหารือรองลงมาคือ การติดตามประเมินผลงานของโรงเรียนและการออกแรงกาย/กิจกรรมในการพัฒนา การค้นหาปัญหาและแนวทางแก้ไข การจัดการวางแผน ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมคือ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ มีบุตรศึกษาอยู่ในโรงเรียน และส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์คือ ความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอน

สร้อย ทรัพย์ประสม (2550) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุด ด้านวุฒิการศึกษา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด การมีส่วนร่วม

ของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคลและด้านบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีอาชีพและวุฒิการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่แตกต่างกัน

วัลภา พรหมฤทธิ์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาในการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า (1) การรับรู้ข่าวสาร และด้านทัศนคติโดยภาพรวมของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง (2) ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับปานกลาง ทั้งโดยรวมและรายด้าน (3) ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับการมีส่วนร่วมโดยรวมของผู้ปกครองนักเรียน ส่วนเพศ อายุ อาชีพและรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทางบวกกับการมีส่วนร่วม ส่วนทัศนคติต่อโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีความสัมพันธ์ทางลบกับการมีส่วนร่วมโดยรวมของผู้ปกครอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จินตนา เสมารเงิน (2539) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาตำบลร้อยละ 42.86 และ ไม่มีส่วนร่วมในโครงการคิดเป็นร้อยละ 57.14 ระดับการศึกษาการมีรายได้ของประชาชน การติดต่อสื่อสารกับผู้นำท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการพัฒนาตำบล และความคาดหวังผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาตำบล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินโครงการพัฒนาตำบล ตัวแปรความคาดหวังผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาตำบล มีผลมากที่สุดต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน รองลงมา คือการมีรายได้ของประชาชนและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการพัฒนาตำบล ตามลำดับ

บดินทร์ นิลเดช (2544) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลปากจั่น อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุตั้งแต่ 40 ปี ลงมา สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาประถมศึกษา อาชีพรับจ้าง มีรายได้ต่อเดือน 5,000-7,000 บาท จำนวนพื้นที่ที่ถือครอง 4 ไร่ลงมา ระยะเวลาการเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ 8-12 ปี การมีส่วนร่วมดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง

ชุตินา ตันนาราง (2553) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยชุมชนในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมจัดการมูลฝอยชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 คือ สถานภาพในครัวเรือน ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน จำนวนปีที่อยู่อาศัย ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมูลฝอย ทัศนคติ และความยินดีเข้าร่วมในการจัดการมูลฝอยชุมชน

ศศิพงษ์ เพชรบุตร (2545) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางเขน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากที่สุด อายุระหว่าง 30-40 ปีมากที่สุด อาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ผู้ปกครองมีระดับรายได้ 5,001-15,000 บาทมากที่สุด ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น/ตอนปลาย/ปวช. มากที่สุด การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางเขน ผลโดยรวมอยู่ในระดับมาก

พิเชษฐ ไพบูลย์ศิริ (2544) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชุมชนเกาะเกร็ดอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ คือ อายุ อาชีพ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การคาดหวังในผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความเชื่อถือในตัวผู้นำชุมชน และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้กำหนด องค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วม สรุปได้ดังนี้

ชุมพล คำปา (2548) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การรับรู้ข้อมูล ข่าวสาร การร่วมกิจกรรม การร่วมระดมทรัพยากร

บวร ชีรฤทธิเฉลิม (2545) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การร่วมประเมินผล การร่วมกิจกรรม การร่วมวางแผน การร่วมระดมทรัพยากร

บังอร อ้วนล้ำ (2540) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การร่วมประเมินผล การร่วมกิจกรรม การร่วมวางแผน การร่วมระดมทรัพยากร

ภัทริยา สุวรรณบุรณ์ (2537) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การร่วมประเมินผล การร่วมกิจกรรม การร่วมระดมทรัพยากร การร่วมประชุม การร่วมแสดงความคิดเห็น

พรจันทร์ บุญพอ (2547) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การร่วมประเมินผล การร่วมวางแผน

ทวี ศรีนวล (2547) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การร่วมกิจกรรม การร่วมวางแผน การร่วมระดมทรัพยากร

กนกวรรณ บุญปลูก (2550) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การร่วมในผลประโยชน์ การร่วมกิจกรรม การร่วมวางแผน

สมบัติ สังวาลย์สวาย (2550) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การร่วมตัดสินใจ การร่วมประเมินผล การร่วมวางแผน การร่วมระดมทรัพยากร

สว่างจิต ไคว์บุญงาม (2548) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การร่วมกิจกรรม การร่วมวางแผน การร่วมระดมทรัพยากร

อังศิธร พ่วงแพ (2544) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การร่วมตัดสินใจ การร่วมประเมินผล การร่วมกิจกรรม การร่วมวางแผน การร่วมแสดงความคิดเห็น

ประยงค์ แสนสุข (2549) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การร่วมประเมินผล การร่วมกิจกรรม การร่วมวางแผน การร่วมระดมทรัพยากร การร่วมประชุม การร่วมค้นหาปัญหา

สร้อย ทรัพย์ประสม (2550) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารทั่วไป

วัลภา พรหมฤทธิ์ (2550) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การจัดทำแผนงาน การติดตามประเมินผล

จินตนา เสมากิน (2539) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การวางแผน การร่วมลงมือปฏิบัติ ติดตามประเมินผล

บดินทร์ นิลเดช (2544) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ ร่วมดำเนินงาน ร่วมตัดสินใจ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมประเมินผล

ศศิพงษ์ เพชรบุตร (2545) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ ด้านการเอาใจใส่ ติดตามผลการเรียน ด้านการสร้างเสริมความรู้เพิ่มเติม ด้านการปรับปรุงแก้ไข และซ่อมเสริม ด้านการสนับสนุนและเสริมกำลังใจ ด้านการจัดหาอุปกรณ์การเรียน ด้านการจัดสภาพแวดล้อม

พิเชษฐ ไพบุญศิริ (2544) ได้กำหนดองค์ประกอบ/มิติการมีส่วนร่วมดังนี้ การมีส่วนร่วมในการศึกษาปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ข้อค้นพบ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมได้ดังนี้
 ชุมพล คำปา (2548) ได้ข้อค้นพบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ เพศ อายุ ระดับ
 การศึกษา อาชีพ รายได้ ที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของผู้ปกครองและ
 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียน
 บวร ธีรฤทธิ์เฉลิม (2545) ได้ข้อค้นพบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ การรับรู้ข้อมูล
 ข่าวสาร การติดต่อกับทางโรงเรียนของผู้ปกครอง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา
 ความสัมพันธ์กับผู้บริหาร

บงอร อ้วนกล้า (2540) ได้ข้อค้นพบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ การศึกษา อาชีพ
 ระยะเวลาอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน สถานภาพสมรส ผู้ปกครองที่ดำรงตำแหน่งในหมู่บ้าน ความรู้ความ
 เข้าใจในกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ภัทธยา สุวรรณบุรณ์ (2537) ได้ข้อค้นพบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ ระยะเวลาที่
 อาศัยอยู่ในท้องถิ่น รายได้ การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ ผู้ที่ติดต่อกับ
 เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ผู้ที่ไม่คาดการณ์ในอนาคตในการย้ายออกจากชุมชน

พรจันทร์ บุญพอ (2547) ได้ข้อค้นพบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ อายุ ระดับ
 การศึกษา อาชีพ รายได้ ประชาชนที่มีการยอมรับว่าตนเป็นพลเมืองที่ดีมีความรับผิดชอบ
 ประชาชนที่มีความมุงหวังที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ประชาชนที่รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับ
 การปฏิรูปการศึกษา

ทวี ศรีนวล (2547) ได้ข้อค้นพบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ รายได้

กนกวรรณ บุญปลูก (2550) ได้ข้อค้นพบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ เพศ ระดับ
 การศึกษา อาชีพ

สมบัติ สังวาลย์สวย (2550) ได้ข้อค้นพบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ เพศ ระดับศึกษา
 อาชีพ

สว่างจิต โคว์บุญงาม (2548) ได้ข้อค้นพบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ ประสบการณ์
 ของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับองค์กรสนับสนุนทางการศึกษา

อังศิธร พ่วงแพ (2544) ได้ข้อค้นพบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ อาชีพ วุฒิการศึกษา

ประยงค์ แสนสุข (2549) ได้ข้อค้นพบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ เพศ อายุ รายได้
 อาชีพ การมีบุตรศึกษาในโรงเรียน

ตารางที่ 2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม

มิติ	ชุมพล คำปา	บวร ธีรฤทธิ์ เฉลิม	บึงอร ฮ้วนล้ำ	ภักทริยา สุวรรณ บุรณ์	พรจันทร์ บุญพอ	ทวี ศรีนวล
เพศ	มี นัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ศึกษา	ไม่มี นัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ
อายุ	มี นัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ศึกษา	มีนัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา
ระดับการศึกษา	มี นัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ	มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ศึกษา	มีนัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ
อาชีพ	มี นัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ	มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ศึกษา	มีนัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ
รายได้	มี นัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ	มีนัยสำคัญ	มีนัยสำคัญ	มีนัยสำคัญ
สถานภาพสมรส	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่มี นัยสำคัญ	มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ความสัมพันธ์กับผู้บริหาร โรงเรียน	ไม่ได้ ศึกษา	มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น	มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	มี นัยสำคัญ	มีนัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	ไม่ได้ ศึกษา	มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ศึกษา	มีนัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา
การติดต่อกับทางโรงเรียน	ไม่ได้ ศึกษา	มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ผู้ประกอบการที่ดำรงตำแหน่งในท้องถิ่น	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ความรู้ความเข้าใจ	ไม่ได้ ศึกษา	มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	มีนัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ผู้ที่ติดต่อกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	มีนัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ผู้ที่ไม่คาดการณ์ในอนาคตในการย้ายออกจาก ชุมชน	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	มีนัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	มีนัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ประชาชนที่มีการยอมรับว่าเป็นพลเมืองที่ดีมี ความรับผิดชอบ	ไม่ได้ ศึกษา	มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ศึกษา	มีนัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา
ประชาชนที่มีความมุ่งหวังที่จะมีส่วนร่วม	ไม่ได้ ศึกษา	มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ศึกษา	มีนัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา
ประสมการณ์ของผู้ปกครอง	ไม่ได้ ศึกษา	มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
การมีบุตรหลานศึกษาในโรงเรียน	ไม่ได้ ศึกษา	มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

มิติ	กนกวรรณ บุญปลูก	สมบัติ สังวาลย์ สวย	สว่างจิต ไควบุญ งาม	อังศิธร พวงแพ	ประยงค์ แสนสุข
เพศ	มีนัยสำคัญ	มีนัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	มีนัยสำคัญ
อายุ	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่มี นัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	มีนัยสำคัญ
ระดับการศึกษา	มีนัยสำคัญ	มีนัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ	มีนัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ
อาชีพ	มีนัยสำคัญ	มีนัยสำคัญ	ไม่มี นัยสำคัญ	มีนัยสำคัญ	มีนัยสำคัญ
รายได้	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	มีนัยสำคัญ
สถานภาพสมรส	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ความสัมพันธ์กับผู้บริหารโรงเรียน	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
การติดต่อกับทางโรงเรียน	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ผู้ประกอบการที่ดำรงตำแหน่งในท้องถิ่น	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ความรู้ความเข้าใจ	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ผู้ที่ติดต่อกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ผู้ที่ไม่คาดการณ์ในอนาคตในการย้ายออกจากชุมชน	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ประชาชนที่มีการยอมรับว่าเป็นพลเมืองที่ดีมีความรับผิดชอบ	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ประชาชนที่มีความมุ่งหวังที่จะมีส่วนร่วม	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
ประสบการณ์ของผู้ปกครอง	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	มีนัยสำคัญ	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา
การมีบุตรหลานศึกษาในโรงเรียน	ไม่ได้ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	ไม่ได้ ศึกษา	มีนัยสำคัญ

บทที่ 3

กรอบแนวคิดและวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา :กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาและวิธีการศึกษาโดยกำหนดหัวข้อการศึกษาดังนี้

- 3.1 ตัวแปรในการศึกษา
- 3.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา
- 3.3 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา
- 3.4 สมมติฐานในการศึกษา
- 3.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
- 3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.7 การรวบรวมข้อมูล
- 3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.9 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล

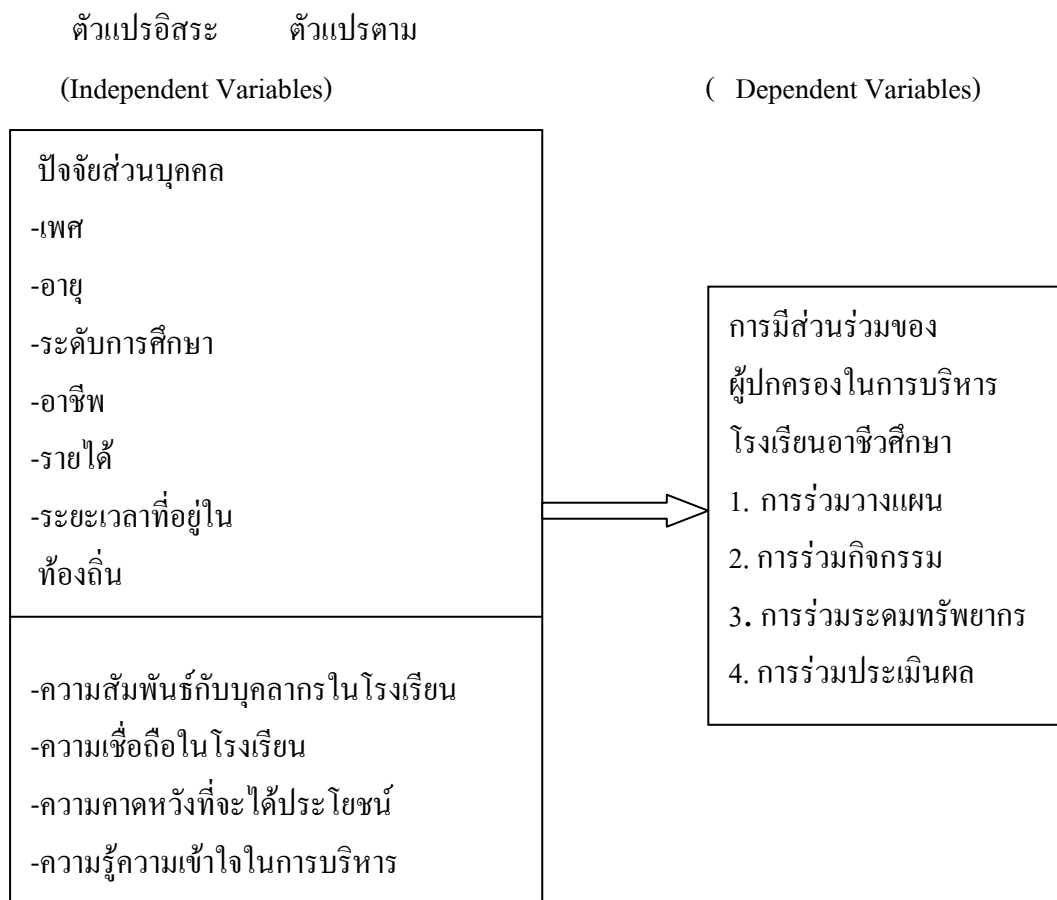
3.1 ตัวแปรในการศึกษา

1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น ความสัมพันธ์กับผู้บริหาร โรงเรียน ความเชื่อถือในโรงเรียน ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์ ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร

2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาซึ่งแบ่งออกเป็น 4 มิติคือ การร่วมวางแผน การร่วมกิจกรรม การร่วมระดมทรัพยากร การร่วมประเมินผล

3.2 กรอบแนวคิดในการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษาเขตภาคีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ ได้กำหนดเป็นกรอบแนวคิด เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้

ภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

3.3 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

เพศ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นเพศชายหรือเพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุจริงของผู้ปกครองนักเรียนแบ่งเป็น 4 กลุ่ม อายุ 21-30 ปี อายุ 31-40 ปี อายุ 41-50 ปี และ อายุ 51 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้แบ่ง

ออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อนุปริญญา-ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี อาชีพ หมายถึง งานที่ผู้ปกครองทำ และนำมาซึ่งรายได้ เพื่อใช้จ่ายในครอบครัวที่เป็นรายได้หลัก

รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้จากเงินเดือนที่ได้รับในปัจจุบันทุกเดือน

ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น หมายถึง ช่วงเวลาที่ได้มาประกอบอาชีพอยู่ในชุมชนนี้นับตั้งแต่การเข้ามาอาศัยจนถึงปัจจุบัน

ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้มีโอกาสพบปะพูดคุย สนทนา กับครู เจ้าหน้าที่ และผู้บริหารในโรงเรียนจนมีความสนิทสนมคุ้นเคยจนมีความยกย่องชื่นชม เชื่อใจ เคารพและรู้ข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกันพอสมควร มีความเกรงใจ

ความเชื่อถือในโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้ปกครองนักเรียนตระหนักและให้ความสำคัญ ของโรงเรียน โดยการพูด การเขียน การกระทำ มีความเชื่อมั่น ความศรัทธา ยอมรับชื่อเสียงของโรงเรียน

ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึก ความปรารถนาของผู้ปกครองที่คาดการณ์ต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารไว้ล่วงหน้าว่าควรจะเป็น จะมีหรือจะเกิดขึ้นในอนาคต ความต้องการที่จะได้ประโยชน์จากการมีส่วนร่วมเช่น ผลประโยชน์ทางด้านวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคลในการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์หลักการดำเนินกิจกรรมของทางโรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การร่วมกิจกรรม การร่วมระดมทรัพยากร การร่วมประเมินผล การร่วมวางแผน หมายถึง การที่ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมายในการดำเนินงาน

การร่วมกิจกรรม หมายถึง การที่ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการของโรงเรียน เช่น เป็นคณะกรรมการผู้ปกครองโรงเรียน

การร่วมระดมทรัพยากร หมายถึง การที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร เช่น เงินทุน วัสดุ

การร่วมประเมินผล หมายถึง การที่ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมและการตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด

3.4 สมมติฐานในการศึกษา

สมมติฐานที่ 1 ผู้ปกครองที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน
 สมมติฐานที่ 2 ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน
 สมมติฐานที่ 3 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5 ผู้ปกครองที่มีรายได้แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 6 ผู้ปกครองที่มีระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 7 ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

สมมติฐานที่ 8 ความเชื่อถือในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

สมมติฐานที่ 9 ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

สมมติฐานที่ 10 ความรู้ความเข้าใจในการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

3.5 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.5.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเขตภาคีเจริญ และเขตบางกอกใหญ่ โดยเขตภาคีเจริญมีโรงเรียนอาชีวศึกษา 1 โรงเรียน คือ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี ส่วนเขตบางกอกใหญ่มีโรงเรียนอาชีวศึกษาจำนวน 4 โรงเรียนคือ โรงเรียนเทคโนโลยีสยาม โรงเรียนสายประสิทธิ์พณิชยการ โรงเรียนวิบูลย์บริหารธุรกิจ และโรงเรียนอาชีวศึกษาธนบุรี โดยใช้วิธีการว่านักเรียน 1 คนมีผู้ปกครอง 1 คน ซึ่งมีจำนวนประชากรทั้งหมด 14,051 คน

3.5.2 กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้กำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปการกำหนดขนาดตัวอย่างตามสูตรของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าของความคลาดเคลื่อน 5% จากจำนวนประชากรทั้งหมด 14,051 คน ได้จำนวนตัวอย่างประมาณ 385 ตัวอย่าง แต่เนื่องจากเพื่อความเที่ยงตรงและความถูกต้องของงานวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำนวน 400 ตัวอย่าง

3.5.3 การสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดยมีวิธีการดังนี้

กำหนดเลือกผู้ปกครองนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามอัตราส่วนจำนวนประชากรได้ 1:36 คนในแต่ละโรงเรียนคือ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรีมีนักเรียนทั้งหมดประมาณ 4,389 คน จำนวนได้ตัวอย่างประมาณ 122 คน โรงเรียนเทคโนโลยีสยามมีนักเรียนทั้งหมดประมาณ 5,000 คน จำนวนได้ตัวอย่างประมาณ 139 คน โรงเรียนสายประสิทธิ์พณิชยการมีนักเรียนทั้งหมดประมาณ 1,400 คน จำนวนได้ตัวอย่างประมาณ 39 คน โรงเรียนวิบูลย์บริหารธุรกิจมีนักเรียนทั้งหมดประมาณ 1,400 จำนวนได้ตัวอย่างประมาณ 39 คน โรงเรียนอาชีพศึกษาธนบุรีมีนักเรียนทั้งหมดประมาณ 1,962 คน จำนวนได้ตัวอย่างประมาณ 55 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ปวช./ปวส. 2:1 เนื่องจากจำนวนประชากรในระดับปวช.มากกว่าจำนวนประชากร ปวส. โดยวิธีการเลือกสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีจับฉลากเลือกแผนก เลือกห้อง และเลือกหมายเลขประจำตัวนักเรียน ตามอัตราส่วนของแต่ละโรงเรียน

3.6 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

3.6.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 7 ตอน ทั้งหมด 71 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อาชีวศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น เป็นคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด

ตอนที่ 2 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียน ได้แก่

การร่วมวางแผนจำนวน 9 ข้อ การร่วมกิจกรรมจำนวน 15 ข้อ การร่วมระดมทรัพยากรจำนวน 7 ข้อ และการร่วมประเมินผลจำนวน 8 ข้อ ตามวิธีการวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) โดยได้กำหนดการมีส่วนร่วมไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และให้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มาก ให้	4 คะแนน
ปานกลาง ให้	3 คะแนน
น้อย ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด ให้	1 คะแนน

โดยกำหนดเกณฑ์การแปรผลระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีส่วนร่วมอยู่ระหว่าง ส่วนร่วมน้อย	1.00-2.33 ถือว่าอยู่ในระดับการมี
ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีส่วนร่วมอยู่ระหว่าง ส่วนร่วมปานกลาง	2.34-3.67 ถือว่าอยู่ในระดับการมี
ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีส่วนร่วมอยู่ระหว่าง ส่วนร่วมมาก	3.68-5.00 ถือว่าอยู่ในระดับการมี

ตอนที่ 3 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนจำนวน 8 ข้อ ตามวิธีการวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) โดยได้กำหนดความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนไว้ดังนี้ ความสัมพันธ์มากที่สุด ความสัมพันธ์มาก ความสัมพันธ์ปานกลาง ความสัมพันธ์น้อย ความสัมพันธ์น้อยที่สุด และให้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ความสัมพันธ์มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ความสัมพันธ์มาก ให้	4 คะแนน
ความสัมพันธ์ปานกลาง ให้	3 คะแนน
ความสัมพันธ์น้อย ให้	2 คะแนน
ความสัมพันธ์น้อยที่สุด ให้	1 คะแนน

โดยกำหนดเกณฑ์การแปรผลความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง บุคลากรในโรงเรียนน้อย	1.00-2.33 ถือว่าความสัมพันธ์กับ
ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง บุคลากรในโรงเรียนปานกลาง	2.34-3.67 ถือว่าความสัมพันธ์กับ

ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 3.68-5.00 ถือว่าความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนมาก

ตอนที่ 4 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับความเชื่อถือในโรงเรียนจำนวน 6 ข้อ ตามวิธีการวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) โดยได้กำหนดความเชื่อถือในโรงเรียนไว้ดังนี้ ความเชื่อถือมากที่สุด ความเชื่อถือปานกลาง ความเชื่อถือน้อย ความเชื่อถือน้อยที่สุด และให้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ความเชื่อถือมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ความเชื่อถือมาก ให้	4 คะแนน
ความเชื่อถือปานกลาง ให้	3 คะแนน
ความเชื่อถือน้อย ให้	2 คะแนน
ความเชื่อถือน้อยที่สุด ให้	1 คะแนน

โดยกำหนดเกณฑ์การแปรผลความเชื่อถือในโรงเรียนดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อถืออยู่ระหว่าง 1.00-2.33 ถือว่าความเชื่อถือในโรงเรียนน้อย

ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อถืออยู่ระหว่าง 2.34-3.67 ถือว่าความเชื่อถือในโรงเรียนปานกลาง

ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อถืออยู่ระหว่าง 3.68-5.00 ถือว่าความเชื่อถือในโรงเรียนมาก

ตอนที่ 5 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์จำนวน 4 ข้อ ตามวิธีการวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) โดยได้กำหนดความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์ไว้ดังนี้ ความคาดหวังมากที่สุด ความคาดหวังมาก ความคาดหวังปานกลาง ความคาดหวังน้อย ความคาดหวังน้อยที่สุด และให้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ความคาดหวังมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ความคาดหวังมาก ให้	4 คะแนน
ความคาดหวังปานกลาง ให้	3 คะแนน
ความคาดหวังน้อย ให้	2 คะแนน
ความคาดหวังน้อยที่สุด ให้	1 คะแนน

โดยกำหนดเกณฑ์การแปรผลความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนความคาดหวังอยู่ระหว่าง 1.00-2.33 ถือว่าความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์น้อย

ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนความคาดหวังอยู่ระหว่าง ประโยชน์ปานกลาง	2.34-3.67 ถือว่าความคาดหวังที่จะได้
ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนความคาดหวังอยู่ระหว่าง ประโยชน์มาก	3.68-5.00 ถือว่าความคาดหวังที่จะได้

ตอนที่ 6 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับการความรู้ความเข้าใจในการบริหาร จำนวน 8 ข้อ ตามวิธีการวัดแบบประมาณค่า (Rating Scale) โดยได้กำหนดความรู้ความเข้าใจในการบริหาร ไว้ดังนี้
ความรู้ความเข้าใจมากที่สุด ความรู้ความเข้าใจมาก ความรู้ความเข้าใจปานกลาง ความรู้ความ
เข้าใจน้อย ความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด และให้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ความรู้ความเข้าใจมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ความรู้ความเข้าใจมาก ให้	4 คะแนน
ความรู้ความเข้าใจปานกลาง ให้	3 คะแนน
ความรู้ความเข้าใจน้อย ให้	2 คะแนน
ความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด ให้	1 คะแนน

โดยกำหนดเกณฑ์การแปรผลความรู้ความเข้าใจในการบริหาร ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจอยู่ระหว่าง เข้าใจในการบริหารน้อย	1.00-2.33 ถือว่าความรู้ความ
ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจอยู่ระหว่าง ในการบริหารปานกลาง	2.34-3.67 ถือว่าความรู้ความเข้าใจ
ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ความเข้าใจอยู่ระหว่าง เข้าใจในการบริหารมาก	3.68-5.00 ถือว่าความรู้ความ

ตอนที่ 7 ข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ปกครองได้ตอบแสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

3.6.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.6.2.1 การตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Validity)

ผู้ศึกษา ได้สร้างเครื่องมือ คือแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาจาก
แนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง และนำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษา
พิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรง

3.6.2.2 การวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น

ผู้ศึกษา ได้นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่

ศึกษาจำนวน 40 ตัวอย่าง จากนั้นนำมา ตรวจสอบให้คะแนนและวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ผลคือ ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนได้ค่าความเชื่อมั่น .900 ความเชื่อถือในโรงเรียนได้ค่าความเชื่อมั่น .920 ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์ได้ค่าความเชื่อมั่น .916 ความรู้ความเข้าใจในการบริหารได้ค่าความเชื่อมั่น .896 การร่วมวางแผนได้ค่าความเชื่อมั่น .881 การร่วมกิจกรรมได้ค่าความเชื่อมั่น .884 การร่วมระดมทรัพยากรได้ค่าความเชื่อมั่น .889 และการร่วมประเมินผลได้ค่าความเชื่อมั่น .886 ผลรวมทั้งหมดได้ค่าความเชื่อมั่น .909

3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ปกครองนักเรียนและเมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกแบบสอบถามฉบับที่ครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อนำผลการตอบแบบสอบถามไปจัดทำกรวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้อ้างอิง code โดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล

3.9 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สำหรับปัจจัยส่วนบุคคล
2. เชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม โดยสถิติที่ใช้ทดสอบ t-test F-test และสหสัมพันธ์ Pearson

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัย : เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ผู้ศึกษาได้ทำ การรวบรวมข้อมูลและ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ผลการศึกษาและแบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

4.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ตัวอย่าง ได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัย : เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 63.8 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 36.3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมา อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.8 อายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 14.8 และน้อยที่สุดอายุ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับอนุปริญญา -ปริญญาตรีและสูงกว่า ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 38.8 รองลงมาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.8 และน้อยที่สุด ระดับมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 30.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพส่วนตัว/รับจ้าง คิด เป็นร้อยละ 70.3 รองลงมาข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 13.3 พนักงานหน่วยงาน เอกชน คิดเป็นร้อยละ 10 และน้อยที่สุดแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 6.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 50.3 รองลงมา 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25 มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 12.5 และน้อยที่สุดต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 12.3 กลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่ ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น 1-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมา 11-20 ปี คิดเป็น ร้อยละ 32.8 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.3 41 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8 และน้อยที่สุด 31-40 ปี คิด เป็นร้อยละ 6.8 (รายละเอียดในตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n=400)	ร้อยละ (100.0)
1. เพศ		
ชาย	145	36.3
หญิง	255	63.8
2. อายุ		
21-30 ปี	32	8.0
31-40 ปี	99	24.8
41-50 ปี	210	52.5
51 ปีขึ้นไป	59	14.8
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	123	30.8
มัธยมศึกษา	122	30.5
อนุปริญญา-ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี	155	38.8
4. อาชีพ		
รับราชการ/พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	53	13.3
พนักงานหน่วยงานเอกชน	40	10.0
ประกอบอาชีพส่วนตัว/ รับจ้าง	281	70.3
แม่บ้าน	26	6.5

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (n=400)	ร้อยละ (100.0)
5. รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	49	12.3
5,001-10,000 บาท	201	50.3
10,001-20,000 บาท	100	25.0
มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป	50	12.5
6. ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น		
1-10 ปี	165	41.3
11-20 ปี	131	32.8
21-30 ปี	45	11.3
31-40 ปี	27	6.8
41 ปีขึ้นไป	32	8.0

4.2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา

4.2.1 ภาพรวม

เป็นผลให้ในภาพรวมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.69 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้งหมด 4 ด้านคือ ด้านการร่วมกิจกรรม ด้านการร่วมระดมทรัพยากร ด้านการร่วมประเมินผล ด้านการร่วมวางแผน อยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด (รายละเอียดในตารางที่ 4.2)

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน
อาชีวศึกษาโดยรวม

การมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับการมี ส่วนร่วม
1. การร่วมกิจกรรม	2.70	0.83	ปานกลาง
2. การร่วมระดมทรัพยากร	2.70	0.94	ปานกลาง
3. การร่วมประเมินผล	2.68	0.92	ปานกลาง
4. การร่วมวางแผน	2.67	0.90	ปานกลาง
รวม	2.69	0.89	ปานกลาง

4.2.2 การร่วมกิจกรรม

เป็นผลให้การร่วมกิจกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามทุกครั้งทั้งทางโรงเรียนขอความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ย 3.72 รองลงมาคือ ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมตามที่โรงเรียนร้องขอ มีค่าเฉลี่ย 3.67 ผู้ปกครองควบคุมดูแลนักเรียน ให้ได้รับความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.30 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองไปทัศนศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้น มีค่าเฉลี่ย 2.25 ผู้ปกครองร่วมงานกีฬาของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.36 (รายละเอียดในตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน ด้านการ
ร่วมกิจกรรมแยกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับการมี ส่วนร่วม
ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามทุกครั้งที่ทางโรงเรียนขอความ ร่วมมือ	3.72	1.13	มาก
ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมตามที่โรงเรียนร้องขอ	3.67	1.09	ปานกลาง
ผู้ปกครองควบคุมดูแลนักเรียน ให้ได้รับความปลอดภัยจาก อันตรายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.30	1.20	ปานกลาง
ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมในงานวันพ่อกับแม่	2.78	1.15	ปานกลาง
ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสำรวจข้อมูล จำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการสถานศึกษา	2.75	1.10	ปานกลาง
ผู้ปกครองร่วมกับคณะครูสอดส่องดูแลและรักษาทรัพย์สิน ของโรงเรียน	2.59	1.07	ปานกลาง
ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการผู้ปกครองโรงเรียน	2.55	1.12	ปานกลาง
ผู้ปกครองร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการกับโรงเรียน	2.55	1.11	ปานกลาง
ผู้ปกครองเสนอความคิดเห็นในการสร้างปรับปรุงหลักสูตรให้ สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น	2.48	1.10	ปานกลาง
ผู้ปกครองร่วมงานนิทรรศการของโรงเรียน	2.43	1.12	ปานกลาง
ผู้ปกครองเป็นกรรมการในโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน	2.39	1.12	ปานกลาง
ผู้ปกครองเป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร	2.39	1.10	ปานกลาง
ผู้ปกครองร่วมในการจัดการจราจรภายในโรงเรียน	2.36	1.07	ปานกลาง
ผู้ปกครองร่วมงานกีฬาของโรงเรียน	2.36	1.12	ปานกลาง
ผู้ปกครองไปทัศนศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้น	2.25	1.15	น้อย
รวม	2.70	0.83	ปานกลาง

4.2.3 การร่วมระดมทรัพยากร

เป็นผลให้การร่วมระดมทรัพยากรในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองสนับสนุนเงินทุนให้กับโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.88 รองลงมาคือ ผู้ปกครองสนับสนุนวัสดุให้กับโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.78 ผู้ปกครองจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 2.72 สำหรับข้อที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองจัดหาครุภัณฑ์ตามที่โรงเรียนต้องการ มีค่าเฉลี่ย 2.58 ผู้ปกครองจัดหาสถานที่ประกอบการฝึกอาชีพ/แหล่งประกอบการเพื่อจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย 2.64 (รายละเอียดในตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน ด้านการร่วมระดมทรัพยากรแยกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับการมี ส่วนร่วม
ผู้ปกครองสนับสนุนเงินทุนให้กับโรงเรียน	2.88	1.08	ปานกลาง
ผู้ปกครองสนับสนุนวัสดุให้กับโรงเรียน	2.78	1.02	ปานกลาง
ผู้ปกครองจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	2.72	1.14	ปานกลาง
ผู้ปกครองจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน	2.69	1.17	ปานกลาง
ผู้ปกครองบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อ การศึกษา	2.66	1.08	ปานกลาง
ผู้ปกครองจัดหาสถานที่ประกอบการฝึกอาชีพ/แหล่ง ประกอบการเพื่อจัดการเรียนรู้	2.64	1.10	ปานกลาง
ผู้ปกครองจัดหาครุภัณฑ์ตามที่โรงเรียนต้องการ	2.58	1.08	ปานกลาง
รวม	2.70	0.94	ปานกลาง

4.2.4 การร่วมประเมินผล

เป็นผลให้การร่วมประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.68 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองร่วมกับคณะครูติดตามผลการเรียน

ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.17 รองลงมาคือ ผู้ปกครองติดตามการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ย 2.73 ผู้ปกครองประเมินผลการดำเนินกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 2.72 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองเป็นกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.43 ผู้ปกครองร่วมประเมินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.55 (รายละเอียดในตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน ด้านการร่วมประเมินผลแยกเป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการมีส่วนร่วม
ผู้ปกครองร่วมกับคณะครูติดตามผลการเรียนของนักเรียน	3.17	1.20	ปานกลาง
ผู้ปกครองติดตามการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์	2.73	1.15	ปานกลาง
ผู้ปกครองประเมินผลการดำเนินกิจกรรม	2.72	1.07	ปานกลาง
ผู้ปกครองควบคุมติดตามการมาสอนของครู	2.69	1.15	ปานกลาง
ผู้ปกครองตรวจสอบกิจกรรมของโรงเรียน	2.66	1.09	ปานกลาง
ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการควบคุมกิจกรรมของโรงเรียน	2.56	1.07	ปานกลาง
ผู้ปกครองร่วมประเมินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายของโรงเรียน	2.55	1.08	ปานกลาง
ผู้ปกครองเป็นกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียน	2.43	1.12	ปานกลาง
รวม	2.68	0.92	ปานกลาง

4.2.5 การร่วมวางแผน

เป็นผลให้การร่วมวางแผนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.67 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองให้ข้อคิดเห็นในกิจกรรมของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.89 รองลงมาคือ ผู้ปกครองร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นเพื่อพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.77 ผู้ปกครองร่วมเสนอปัญหาของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.76 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองร่วมพิจารณาแก้ไขปรับปรุงแผนโครงการ มีค่าเฉลี่ย 2.45 ผู้ปกครองร่วมจัดทำแผนการใช้งบประมาณประจำปีของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.48 (รายละเอียดในตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนด้านการร่วมวางแผนแยกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับการ มี ส่วนร่วม
ผู้ปกครองให้ข้อคิดเห็นในกิจกรรมของโรงเรียน	2.89	1.04	ปานกลาง
ผู้ปกครองร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นเพื่อพัฒนาโรงเรียน	2.77	1.02	ปานกลาง
ผู้ปกครองร่วมเสนอปัญหาของโรงเรียน	2.76	1.02	ปานกลาง
ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์	2.73	1.04	ปานกลาง
ผู้ปกครองเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียน	2.71	1.05	ปานกลาง
ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย	2.69	1.02	ปานกลาง
ผู้ปกครองร่วมพิจารณาโครงการของโรงเรียน	2.63	1.07	ปานกลาง
ผู้ปกครองร่วมจัดทำแผนการใช้งบประมาณประจำปีของโรงเรียน	2.48	1.09	ปานกลาง
ผู้ปกครองร่วมพิจารณาแก้ไขปรับปรุงแผนโครงการ	2.45	1.08	ปานกลาง
รวม	2.67	0.90	ปานกลาง

4.3 ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียน

เป็นผลให้ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมการปฐมนิเทศของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.75 รองลงมาคือ ผู้ปกครองมารับผลการเรียนของนักเรียนด้วยตนเองกับอาจารย์ที่ปรึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.62 ผู้ปกครองสอบถามปัญหาของบุตรหลานกับครู มีค่าเฉลี่ย 3.36 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองร่วมสังสรรค์กับบุคลากรในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.39 ผู้ปกครองรู้ประวัติส่วนตัวของครู เจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร โรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.57 (รายละเอียดในตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ด้านความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียน แยกเป็นรายข้อ

ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียน
ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมการปฐมนิเทศของนักเรียน	3.75	1.01	มาก
ผู้ปกครองมารับผลการเรียนของนักเรียนด้วยตนเองกับอาจารย์ที่ปรึกษา	3.62	1.14	ปานกลาง
ผู้ปกครองสอบถามปัญหาของบุตรหลานกับครู	3.36	1.06	ปานกลาง
ผู้ปกครองประสานความร่วมมือกับบุคลากรของโรงเรียนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	2.92	0.96	ปานกลาง
ผู้ปกครองมีโอกาสได้พบปะกับครู เจ้าหน้าที่ และผู้บริหารโรงเรียน	2.88	0.98	ปานกลาง
ผู้ปกครองมีโอกาสได้สนทนากับครู เจ้าหน้าที่ และผู้บริหารโรงเรียน	2.87	1.01	ปานกลาง
ผู้ปกครองรู้ประวัติส่วนตัวของครู เจ้าหน้าที่ และผู้บริหารโรงเรียน	2.57	1.06	ปานกลาง
ผู้ปกครองร่วมสังสรรค์กับบุคลากรในโรงเรียน	2.39	1.12	ปานกลาง
รวม	3.04	0.76	ปานกลาง

4.4 ความเชื่อถือในโรงเรียน

เป็นผลให้ความเชื่อถือในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองยอมรับชื่อเสียงทางด้านดีของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.02 รองลงมาคือ ผู้ปกครองภูมิใจที่บุตรหลานเรียนในโรงเรียนนี้ มีค่าเฉลี่ย 3.98 ผู้ปกครองมีความเชื่อถือในความรู้ในการถ่ายทอดของครู มีค่าเฉลี่ย 3.91 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองบอกเล่าผลงานของโรงเรียนให้บุคคลอื่นรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.49 ผู้ปกครองแนะนำให้บุคคลที่รู้จักส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนนี้ มีค่าเฉลี่ย 3.49 (รายละเอียดในตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ด้านความเชื่อถือในโรงเรียนแยกเป็นรายข้อ

ความเชื่อถือในโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความเชื่อถือในโรงเรียน
ผู้ปกครองยอมรับชื่อเสียงทางด้านดีของโรงเรียน	4.02	0.83	มาก
ผู้ปกครองภูมิใจที่บุตรหลานเรียนในโรงเรียนนี้	3.98	0.82	มาก
ผู้ปกครองมีความเชื่อถือในความรู้ในการถ่ายทอดของครู	3.91	0.83	มาก
ผู้ปกครองมีความเชื่อถือในเกณฑ์การให้เกรดเฉลี่ยของครู	3.89	0.78	มาก
ผู้ปกครองแนะนำให้บุคคลที่รู้จักส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนนี้	3.49	1.04	ปานกลาง
ผู้ปกครองบอกเล่าผลงานของโรงเรียนให้บุคคลอื่นรู้	3.49	0.92	ปานกลาง
รวม	3.79	0.65	มาก

4.5 ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์

เป็นผลให้ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.50 รองลงมาคือ ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.47 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการประเมินผลพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.39 (รายละเอียดในตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ด้านความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์ แยกเป็นรายข้อ

ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์
ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน	3.50	0.89	ปานกลาง
ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน	3.47	0.86	ปานกลาง
ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรพัฒนาโรงเรียน	3.42	0.88	ปานกลาง
ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการประเมินผลพัฒนาโรงเรียน	3.39	0.90	ปานกลาง
รวม	3.44	0.78	ปานกลาง

4.6 ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร

เป็นผลให้ความรู้ความเข้าใจในการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย

3.11 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจใน จุดมุ่งหมายของการบริหารการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.24 รองลงมาคือ ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรการสอนของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.24 ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจใน วัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.14 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 มีค่าเฉลี่ย 2.86 ผู้ปกครองมีความรู้ความ เข้าใจในด้านการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.12 (รายละเอียดใน ตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ด้านความรู้ความเข้าใจในการบริหาร แยกเป็นรายข้อ

ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความรู้ความเข้าใจในการบริหาร
ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของการบริหารการศึกษา	3.24	0.92	ปานกลาง
ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการสอนของโรงเรียน	3.24	0.91	ปานกลาง
ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน	3.14	0.91	ปานกลาง
ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจการวางแผน	3.13	0.89	ปานกลาง
ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน	3.12	0.86	ปานกลาง
ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการศึกษา 2542	2.86	1.00	ปานกลาง
รวม	3.11	0.73	ปานกลาง

4.7 ผลการทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขต ภาชีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ ได้ตั้งสมมติฐานไว้ 10 สมมติฐาน ได้ผลการศึกษาดังนี้

สมมติฐานที่ 1 ผู้ปกครองที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างเพศกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน พบว่าเพศชาย มีค่าเฉลี่ย 2.74 เพศหญิง มีค่าเฉลี่ย 2.66 เมื่อทดสอบด้วยค่าสถิติ t-test พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ 1 (รายละเอียดในตารางที่ 4.11)

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	t	Sig. (2 tailed)
ชาย	145	2.74	.92	.854	.393
หญิง	255	2.66	.78		
รวม	400	2.69	.89		

สมมติฐานที่ 2 ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างอายุกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน พบว่า อายุ 21-30 ปี มีค่าเฉลี่ย 3.01 อายุ 31-40 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.83 อายุ 41-50 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.52 อายุ 51 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 2.87 เมื่อทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการยอมรับสมมติฐานที่ 2 และเมื่อทำการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธี Scheffe พบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุ 21-30 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 41-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและผู้ปกครองที่มี อายุ 31-40 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากกว่าผู้ปกครองที่มีอายุ 41-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (รายละเอียดในตารางที่ 4.12 และ 4.13)

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	F	Sig.F
21-30 ปี	32	3.01	.95	6.487	.000
31-40 ปี	99	2.83	.82		
41-50 ปี	210	2.52	.78		
51 ปีขึ้นไป	59	2.87	.84		
รวม	400	2.69	0.89		

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามอายุ

อายุ	21-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51 ปีขึ้นไป
21-30 ปี		.174 (.779)	.485 (.022)*	.139 (.885)
31-40 ปี			.311 (.022)*	-.034 (.996)
41-50 ปี				-.346 (.043)
51 ปีขึ้นไป				

หมายเหตุ: * หมายถึง Sig. ที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 3 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน พบว่า ประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.59 มัธยมศึกษา มีค่าเฉลี่ย 2.73 อนุสัญญา-ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีค่าเฉลี่ย 2.74 เมื่อทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ 3 (รายละเอียดในตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	F	Sig.F
ประถมศึกษา	123	2.59	.88	1.248	.288
มัธยมศึกษา	122	2.73	.77		
อนุสัญญา- ปริญญาตรีและสูง กว่าปริญญาตรี	155	2.74	.84		
รวม	400	2.69	.89		

สมมติฐานที่ 4 ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างอาชีพกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน พบว่า รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ มีค่าเฉลี่ย 2.71 พนักงานหน่วยงานเอกชน มีค่าเฉลี่ย 2.79 ประกอบอาชีพส่วนตัว/รับจ้าง มีค่าเฉลี่ย 2.68 แม่บ้าน มีค่าเฉลี่ย 2.62 เมื่อทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ 4 (รายละเอียดในตารางที่ 4.15)

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	F	Sig.F
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	53	2.71	.87	.290	.832
พนักงานหน่วยงานเอกชน	40	2.79	.68		
ประกอบอาชีพส่วนตัว/รับจ้าง	281	2.68	.85		
แม่บ้าน	26	2.62	.78		
รวม	400	2.69	.89		

สมมติฐานที่ 5 ผู้ปกครองที่มีรายได้แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างรายได้กับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน พบว่า ต่ำกว่า 5,000 บาท มีค่าเฉลี่ย 2.71 5,001-10,000 บาท มีค่าเฉลี่ย 2.66 10,001-20,000 บาท มีค่าเฉลี่ย 2.67 มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 2.84 เมื่อทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ 5 (รายละเอียดในตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	Sig.F
ต่ำกว่า 5,000 บาท	49	2.71	.78	.623	.601
5,001-10,000 บาท	201	2.66	.84		
10,001-20,000 บาท	100	2.67	.75		
มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป	50	2.84	1.00		
รวม	400	2.69	.89		

สมมติฐานที่ 6 ผู้ปกครองที่มีระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน พบว่า 1-10 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.70 11-20 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.67 21-30 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.70 31-40 ปี มีค่าเฉลี่ย 2.79 41 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ย 2.62 เมื่อทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ 6 (รายละเอียดในตารางที่ 4.17)

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น

ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	Sig.F
1-10 ปี	165	2.70	.77	.177	.950
11-20 ปี	131	2.67	.86		
21-30 ปี	45	2.70	.86		
31-40 ปี	27	2.79	1.03		
41 ปีขึ้นไป	32	2.62	.86		
รวม	400	2.69	.89		

สมมติฐานที่ 7 ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

จากการศึกษา ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่า ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 7 (รายละเอียดในตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

ตัวแปร	การมีส่วนร่วม	
	R	Sig.(2-tailed)
ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียน	.666**	.000

หมายเหตุ: ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานที่ 8 ความเชื่อถือในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

จากการศึกษา ความเชื่อถือในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่า ความเชื่อถือในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 8 (รายละเอียดในตารางที่ 4.19)

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างความเชื่อถือในโรงเรียนกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

ตัวแปร	การมีส่วนร่วม	
	R	Sig.(2-tailed)
ความเชื่อถือในโรงเรียน	.370**	.000

หมายเหตุ: ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานที่ 9 ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

จากการศึกษา ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่า ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 9 (รายละเอียดในตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์กับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

ตัวแปร	การมีส่วนร่วม	
	R	Sig.(2-tailed)
ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์	.458**	.000

หมายเหตุ: ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมมติฐานที่ 10 ความรู้ความเข้าใจในการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

จากการศึกษา ความรู้ความเข้าใจในการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน พบว่า ความรู้ความเข้าใจในการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 10 (รายละเอียดในตารางที่ 4.21)

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างความรู้ความเข้าใจในการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

ตัวแปร	การมีส่วนร่วม	
	R	Sig.(2-tailed)
ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร	.725**	.000

หมายเหตุ: ** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.8 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คำถามปลายเปิดมีผู้ปกครองตอบกลับมาก่อนข้างน้อย และมีประเด็นที่ผู้ปกครองเสนอแนะหลัก 3 ประเด็นคือ

- 1 ควรมีข้อมูลเกี่ยวกับทางโรงเรียนให้ผู้ปกครองได้รับรู้มากกว่านี้
- 2 ต้องการให้มีกฎระเบียบที่ควบคุมความประพฤติของนักเรียนให้เคร่งครัดมากกว่านี้
- 3 ควรพัฒนาโรงเรียนในทุก ๆ ด้านให้มากยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน
อาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

- 1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา
- 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

อาชีวศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอาชีวศึกษาเขตภาษีเจริญ
และเขตบางกอกใหญ่ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) โดย
กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้วิธีของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การศึกษาคือแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 7 ส่วนดังนี้ ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล
ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับบุคลากร
ในโรงเรียน ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความเชื่อถือในโรงเรียน ส่วนที่ 5 เป็นคำถามเกี่ยวกับ
ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์ ส่วนที่ 6 เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการบริหาร ส่วน
ที่ 7 ข้อเสนอแนะอื่นๆ สถิติที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย
(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สำหรับปัจจัยส่วนบุคคล ใช้ t-test F-test
และสหสัมพันธ์ Pearson ทดสอบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองระหว่างตัวแปรต้น
กับตัวแปรตาม สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีระดับ
การศึกษาระดับอนุปริญญา -ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ประกอบอาชีพส่วนตัว/รับจ้าง มี
รายได้ 5,001-10,000 บาท มีระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น 1-10 ปี

5.1.2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน อาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา :
กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ พบว่าการร่วมกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย 2.70 อยู่ในระดับ
การมีส่วนร่วมปานกลาง การร่วมระดมทรัพยากร มีค่าเฉลี่ย 2.70 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปาน
กลาง การร่วมประเมินผล มีค่าเฉลี่ย 2.68 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง การร่วมวางแผน มี
ค่าเฉลี่ย 2.67 อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

การร่วมกิจกรรม

การร่วมกิจกรรมเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองตอบ
แบบสอบถามทุกครั้งกับทางโรงเรียนขอความร่วมมือ มีค่าเฉลี่ย 3.72 รองลงมาคือ ผู้ปกครองเข้าร่วม
ประชุมตามที่โรงเรียนร้องขอ มีค่าเฉลี่ย 3.67 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองไปทัศน
ศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้น มีค่าเฉลี่ย 2.25

การร่วมระดมทรัพยากร

การร่วมระดมทรัพยากรเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครอง
สนับสนุนเงินทุนให้กับโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.88 รองลงมาคือ ผู้ปกครองสนับสนุนวัสดุให้กับ
โรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.78 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองจัดหาครุภัณฑ์ตามที่โรงเรียน
ต้องการ มีค่าเฉลี่ย 2.58

การร่วมประเมินผล

การร่วมประเมินผลเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครอง
ร่วมกับคณะครูติดตามผลการเรียนของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.17 รองลงมาคือ ผู้ปกครองติดตามการ
ใช้จ่ายเงินของโรงเรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ย 2.73 ผู้ปกครอง สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ย
น้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองเป็นกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย
2.43

การร่วมวางแผน

การร่วมวางแผนเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองให้
ข้อคิดเห็นในกิจกรรมขอโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.89 รองลงมาคือ ผู้ปกครองร่วมประชุมเสนอความ
คิดเห็นเพื่อพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.77 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองร่วม
พิจารณาแก้ไขปรับปรุงแผนโครงการ มีค่าเฉลี่ย 2.45

5.1.3 ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียน

ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมการประชุมพิเศษของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.75 รองลงมาคือ ผู้ปกครองมารับผลการเรียนของนักเรียนด้วยตนเองกับอาจารย์ที่ปรึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.62 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองร่วมสังสรรค์กับบุคลากรในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.39

5.1.4 ความเชื่อถือในโรงเรียน

ความเชื่อถือในโรงเรียนเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองยอมรับชื่อเสียงทางด้านดีของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.02 รองลงมาคือ ผู้ปกครองภูมิใจที่บุตรหลานเรียนในโรงเรียนนี้ มีค่าเฉลี่ย 3.98 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองบอกเล่าผลงานของโรงเรียนให้บุคคลอื่นรู้ มีค่าเฉลี่ย 3.49

5.1.5 ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์

ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.50 รองลงมาคือ ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.47 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการประเมินผลพัฒนาโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.39

5.1.6 ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร

ความรู้ความเข้าใจในการบริหารมีค่าเฉลี่ย 3.11 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของการบริหารการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.24 รองลงมาคือ ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการสอนของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.24 สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 มีค่าเฉลี่ย 2.86

5.1.7 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ผู้ปกครองที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน อาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 2 ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน
อาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3 ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน
แตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร
โรงเรียนอาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 4 ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนแตกต่าง
กัน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน
อาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 5 ผู้ปกครองที่มีรายได้แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนแตกต่าง
กัน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีรายได้แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน
อาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการปฏิเสธสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 6 ผู้ปกครองที่มีระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร
โรงเรียนแตกต่างกัน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการ
บริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นการปฏิเสธ
สมมติฐาน

สมมติฐานที่ 7 ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วน
ร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียน

ผลการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมี
ส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 8 ความเชื่อถือในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของ
ผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียน

ผลการศึกษาพบว่า ความเชื่อถือในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของ
ผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึง
ยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 9 ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วม
ของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียน

ผลการศึกษาพบว่า ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงยอมรับสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 10 ความรู้ความเข้าใจในการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจในการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จึงยอมรับสมมติฐาน

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง เพราะว่ามีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550-2554 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) ได้เปิดโอกาสให้ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพที่เท่าเทียมกัน ในการมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดมความคิดเห็น ระดมทรัพยากรบุคคล ปรีกษา หรือ และร่วมติดตามประเมินผลในเรื่องต่าง ๆ ของประเทศ โดยข้อมูลข่าวสารที่เข้าถึงได้ด้วยการศึกษาโดยวิธีการต่าง ๆ และการบริหารโรงเรียนก็เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ

ด้านการร่วมกิจกรรม พบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่า ผู้ปกครองต้องประกอบอาชีพเพื่อหารายได้มาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัวทั้งนี้ผู้ปกครองบางคนก็สามารถมาร่วมกิจกรรมได้ผู้ปกครองบางคนก็ไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาริฉัตร กล่อมสกุล (2550: 96) ศึกษาเรื่องสภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนท้ายพิกุล พบว่าสภาพการมีส่วนร่วมจริงของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนท้ายพิกุลอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการร่วมระดมทรัพยากร พบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญในเรื่องของการศึกษาของบุตรหลานและเห็นว่าโรงเรียนยังต้องการงบประมาณ ต่าง ๆ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากผู้ปกครองในการช่วยสนับสนุนทั้งด้านการเงิน สิ่งของ แรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันัญญา ทับคล้าย (2550: 54) ศึกษาเรื่องระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ โรงเรียนตลาดบางคูวัด อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนตลาดบาง

คู่มือ ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการร่วมประเมินผล พบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่าผู้ปกครองคิดว่าเป็นหน้าที่ของโรงเรียน ผู้ปกครองจึงไม่ค่อยเข้าไปติดตาม ตรวจสอบ นโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งแตกต่างกับงานวิจัยของ บังอร แอกทอง (2552: 59) ศึกษาเรื่องความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จังหวัดนครราชสีมา พบว่าผู้ปกครองมีความต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านการร่วมวางแผน พบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะว่าผู้ปกครองบางคนไม่ได้เข้าร่วมประชุมเสนอความคิดเห็น กำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย เสนอปัญหาของโรงเรียนในโอกาสที่โรงเรียนนัดประชุม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิต เดชจันทร์ (2548: 112) ศึกษาเรื่องความร่วมมือของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ด้านการวางแผนการจัดการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

จากการศึกษา ผู้ปกครองที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) ได้เปิดโอกาสให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ ทุกเพศอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรจันทร์ บุญพอ (2547: 57) ศึกษาเรื่องความร่วมมือของผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในเขตบริการของโรงเรียนตรังการพิชผล จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และแตกต่างกับงานวิจัยของ ประยงค์ แสนสุข (2549: 82) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณีเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่าประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษา ผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่าผู้ปกครองที่มีอายุแตกต่างกันย่อมมีความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ของชีวิตไม่เท่ากันจึงแสดงออกทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนไม่เท่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุมพล คำปา (2548: 62) ศึกษาเรื่องความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนของผู้ปกครองและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน :

ศึกษากรณีโรงเรียนบ้านต้อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา พบว่าความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนของผู้ปกครองและคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและแตกต่างกับงานวิจัยของ ชุตินา ตู๋นาราง (2553: 138) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยชุมชนในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยชุมชนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่าทุกระดับการศึกษาในปัจจุบันชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา บทบาทของการศึกษาต่อการพัฒนาและการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างชัดเจน ผู้ปกครองในทุกระดับการศึกษาจึงมีความรับผิดชอบและเห็นความสำคัญของการศึกษาของบุตรหลานและการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนที่เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สว่างจิต ใคว์บุญงาม (2548: 97) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและแตกต่างกับงานวิจัยของ ศศิพงษ์ เพชรบุตร (2545: 64) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางเขน พบว่าผู้ปกครองที่ระดับการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนในภาพรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษา ผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่าทุกอาชีพมีข้อจำกัดเรื่องเวลาเหมือนกันคือมีลักษณะการทำงานที่เป็นเวลาและเวลาหยุดก็ต้องบอกล่วงหน้าและต้องดูเพื่อนร่วมงานด้วยว่ามีคนที่สามารถทำงานแทนได้หรือเปล่านั้นถ้าไม่มีใครทำงานแทน ได้อาจทำให้งานเสียหายและด้วยเหตุผลหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบในอาชีพ จึงไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สร้อย ทรัพย์ประสม (2550: 87) ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและแตกต่างกับงานวิจัยของ สมบัติ สว่างลัยสวย (2550: 94) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนชัยรัตน์ จังหวัดปทุมธานี พบว่าผู้ปกครองที่อาชีพต่างกันมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษา พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน อาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะผู้ปกครองมีรายได้พอที่จะสามารถให้เป็นเงินทุนการศึกษาของบุตรหลานและประกอบกับการได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลในการเข้ารับการศึกษาริ โดยไม่เสียค่าเทอมและการสนับสนุนทุนจากองค์กรเอกชนต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลภา พรหมฤทธิ์ (2550: 62) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนระดับ ประถมศึกษาในการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่ารายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และแตกต่างกับงานวิจัยของ ทวี ศรีนวล (2547: 83) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม การศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร พบว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อจำแนกตามรายได้เฉลี่ยของ ครอบครัวต่อเดือน

จากการศึกษา พบว่า ผู้ปกครองที่มีระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่นแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการ บริหาร โรงเรียนอาชีวศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะผู้ปกครองตระหนักถึง ความสำคัญของการศึกษาของบุตรหลาน โดยให้ความร่วมมือ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนให้การช่วยเหลือทางการเงิน วัสดุ แรงงาน ความคิดต่อโรงเรียนที่เป็นสถานศึกษาของ บุตรหลาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชษฐ ไพบูลย์ศิริ (2544: 82) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ศึกษาเฉพาะกรณี ชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พบว่าประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในชุมชนเกาะเกร็ดแตกต่างกัน จะมีส่วน ร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และแตกต่างกับ งานวิจัยของ บังอร อ้วนล้ำ (2540: 57) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กในกิจกรรมศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าผู้ปกครองที่มีระยะเวลาที่ อาศัยอยู่ในหมู่บ้านต่างกันจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ

จากการศึกษา พบว่าความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมี ส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลย่อมทำให้เกิดเครือข่ายที่สามารถเชื่อมโยงเข้าหา กัน ไม่ว่าจะเป็นคนในชุมชน บุคลากรในโรงเรียนรวมทั้งผู้บริหารของโรงเรียน โดยการคุ้นเคยกัน ส่งผลให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันและประกอบกับเป็นเรื่องของการศึกษาของบุตรหลานจึงทำ ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บวร ชีรฤทธิ์ เถลิง (2545: 56) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาท้องถิ่น ศึกษา กรณีเฉพาะ โรงเรียนเทศบาลตำบลสุไหงโก -ลก จังหวัดนราธิวาส พบว่าความสัมพันธ์กับผู้บริหาร

โรงเรียนของผู้ปกครองกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาท้องถิ่นของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษา พบว่าความเชื่อถือในโรงเรียนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่าเมื่อผู้ปกครองให้ความเชื่อถือหรือไว้ใจต่อสถาบันการศึกษาที่บุตรหลานเรียนและบุคลากรในโรงเรียนแล้วผู้ปกครองมีความมั่นใจ และเชื่อว่าโรงเรียนจะทำให้บุตรหลานมีความรู้ความสามารถ ประกอบกับเป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรม ส่งผลให้ผู้ปกครองให้ความร่วมมือเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บดินทร์ นิลเดช (2544: 62) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มในการดำเนินงานกลุ่มออกทรัพย์เพื่อการผลิตศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลปากจั่น อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความน่าเชื่อถือของคณะกรรมการบริหารกลุ่ม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษา พบว่าความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่าผู้ปกครองคาดหวังที่จะได้ประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนประสบผลสำเร็จตามที่ต้องการและเกิดประโยชน์กับบุตรหลานของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา เสมารเงิน (2539: 56) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดปทุมธานี พบว่าความคาดหวังผลประโยชน์จากโครงการพัฒนาตำบลมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาตำบล

จากการศึกษา พบว่าความรู้ความเข้าใจในการบริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญ เพราะว่าเมื่อผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียนเช่น วัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน หลักสูตรการเรียนการสอนต่าง ๆ ของทางโรงเรียน ผู้ปกครองเมื่อมีความรู้ ข้อมูลข่าวสารของทางโรงเรียนส่งผลให้ผู้ปกครองกล้าที่จะมาแสดงความคิดเห็นกล้าที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บังอร อ้วนกล้า (2540: 59) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กในกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสูงและต่ำ จะมี ส่วนร่วมในกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนให้มากขึ้นดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายและปฏิบัติ

5.3.1.1 ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามาร่วมพิจารณาแก้ไขปรับปรุง แผนงาน โครงการ ต่าง ๆ ของโรงเรียนโดยประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองได้มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ของโรงเรียน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของความจำเป็นที่ต้องมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนเมื่อผู้ปกครองเห็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนก็จะทำให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

5.3.1.2 โรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนควรสร้างความน่าเชื่อถือโดยรักษาชื่อเสียงของโรงเรียนทางด้านมาตรฐานการรักษาระดับการให้คะแนน เพื่อให้ผู้ปกครองมีความเชื่อถือในมาตรฐานการรักษาระดับการให้คะแนนของโรงเรียนและเมื่อผู้ปกครองมีความเชื่อถือต่อโรงเรียนผู้ปกครองก็จะเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

5.3.1.3 โรงเรียนควรนัดประชุมผู้ปกครองหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นวันหยุด หรือ วันเสาร์อาทิตย์ เพื่อให้จำนวนผู้ปกครองที่เข้ามามีส่วนร่วมเพิ่มมากขึ้น

5.3.1.4 ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนการศึกษาของโรงเรียน โดยแจกเอกสารให้ผู้ปกครองได้ศึกษาเพื่อเป็นความรู้พื้นฐานในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาของโรงเรียนเมื่อผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแผนการศึกษาของโรงเรียนผู้ปกครองก็จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากขึ้น

5.3.1.5 โรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง โดยเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของทางชุมชนที่ผู้ปกครองอาศัยอยู่ ช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนสามารถทำได้ เช่น อนุญาตให้ใช้พื้นที่ของโรงเรียนสำหรับเล่นกีฬา เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น

5.3.1.6 โรงเรียนและบุคลากรของโรงเรียนควรทำให้ความต้องการของผู้ปกครองที่คาดหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากการเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การร่วมกิจกรรม การร่วมระดมทรัพยากร การร่วมประเมินผลให้ประสบผลสำเร็จคือสามารถนำไปปฏิบัติในการบริหารพัฒนาโรงเรียนและเกิดประโยชน์กับลูกหลานให้มากที่สุด เมื่อประสบผลสำเร็จตามความต้องการหรือที่คาดหวังไว้ของผู้ปกครองก็จะเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปกครองอยากเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร

โรงเรียนมากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษาว่าอะไรที่สามารถทำให้ความคุ้นเคยระหว่างผู้ปกครองกับบุคลากรในโรงเรียนมีความคุ้นเคยเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เมื่อผู้ปกครองมีความคุ้นเคยกับบุคลากรในโรงเรียนการขอความร่วมมือให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมก็จะง่ายขึ้นและเป็นการยกระดับความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของผู้ปกครองให้เพิ่มขึ้นด้วย

5.3.2.2 ควรศึกษาว่าปัจจัยใดบ้างที่ทำให้ผู้ปกครองไม่เข้าร่วมประชุมหรือไม่เข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนเพื่อนำปัจจัยที่เกิดขึ้นมาแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ผู้ปกครองจะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนให้มากขึ้น

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ บุญปลุก. 2550. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียน
รัตนวิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
จันทรเกษม. คั่นวันที่ 10 พฤษภาคม 2552 จาก <http://www.thailis.or.th/tdc/dccheck>.
- กรรณิกา ชมดี. 2524. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ : ศึกษาเฉพาะ
กรณี โครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาค
บังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิติ จุงคิลก. 2549. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ บริเวณพื้นที่ลุ่ม
แม่น้ำแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.
- จินตนา เสมารเงิน. 2539. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาตำบล :
ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดปทุมธานี. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.
- จิรวัดน์ อารักษ์รัฐ. 2544. การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนแออัดต่อการป้องกันปราบปราม
ยาเสพติดในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลบางโพพวง. ภาคนิพนธ์
คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. 2527. การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร: โอเดียน
สโตร์.
- ฉอาน วุฑฒิกกรรมรักษา. 2526. ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของ
ประชาชนในโครงการสร้างงานในชนบท : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการที่ได้รับรางวัล
ดีเด่นของตำบลคู้งพยอม อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. 2527. ระบบราชการกับการมีส่วนร่วมของชุมชน การมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข
มหาวิทยาลัยมหิดล.

- ชาติชาย นรเศรษฐาภรณ์. 2545. **ธรรมาภิบาลในความหมายของภาครัฐ เอกชน และประชาชน : กรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนถ่านหิน “หินกรูด”** . วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุตินา ตู๋นาราง. 2553. **ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยชุมชนในเขตเทศบาลนครสมุทรปราการ** . วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชุมพล คำปา. 2548. **ความพึงพอใจต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนของผู้ปกครองและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : ศึกษากรณีโรงเรียนบ้านต้อม อำเภอเมืองจังหวัดพะเยา**. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตต์. 2540. **การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ค้นวันที่ 20 พฤษภาคม 2552 จาก <http://www.thailis.or.th/tdc/dccheck>.
- ถาวร พวงมณี. 2547. **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองต่อการบริหารงานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ค้นวันที่ 10 พฤษภาคม 2552 จาก <http://www.thailis.or.th/tdc/dccheck>.
- ทวี ศรีนวล. 2547. **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชุมพร**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. ค้นวันที่ 10 พฤษภาคม 2552 จาก <http://www.thailis.or.th/tdc/dccheck>.
- ไทยทัศน์ ธรรมเนียมต้น. 2550. **ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ค้นวันที่ 21 พฤษภาคม 2552 จาก <http://www.thailis.or.th/tdc/dccheck>.
- ธนวัฒน์ กณะบุตร. 2545. **การประเมินโครงการอาชีวศึกษาเพื่อการพัฒนาชนบทของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเชียงราย**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏเชียงราย. ค้นวันที่ 20 พฤษภาคม 2552 จาก <http://www.thailis.or.th/tdc/dccheck>.
- ธีระยุทธ สุวรรณจักร์. 2548. **การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทช่างอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏลำปาง. ค้นวันที่ 20 พฤษภาคม 2552 จาก <http://www.thailis.or.th/tdc/dccheck>.

- น้ำทิพย์ เสือสารรัตน์. 2546. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในโรงเรียนอนุบาล
เอกชนกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ค้นวันที่ 10 พฤษภาคม 2552 จาก <http://www.thailis.or.th/tdc/dccheck>.
- นิคม หวายบุตร. 2550. การมีส่วนร่วมของสตรีชาวเขาในการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพ ของศูนย์
พัฒนาสังคม หน่วยที่ 12 จังหวัดเชียงราย. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. 2527. กลวิธี แนวทาง วิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในงาน
พัฒนาชุมชน 177 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา.
กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บดินทร์ นิลเดช. 2544. การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการ
ผลิต : ศึกษาเฉพาะกรณีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตตำบลปากจั่น อำเภอนครหลวง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บวร ชีรฤทธิ์เฉลิม. 2545. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาท้องถิ่น :
ศึกษากรณีโรงเรียนเทศบาลตำบลสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส. ภาคนิพนธ์คณะ
พัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บึงอร อ้วนล้ำ. 2540. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเด็กในกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก : ศึกษา
เฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- บึงอร แอกทอง. 2552. ความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมา
ชิราช. ค้นวันที่ 20 ธันวาคม 2554 จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck>.
- บัณฑิต เดชจันทร์. 2548. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
บ้านนาดอกไม้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาชิราช. ค้นวันที่ 31 สิงหาคม 2554
จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck>.
- บุญสม เศรษฐโอพารกิจ. 2550. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์แม่น้ำลำคลอง:
กรณีศึกษาตำบลบางขุนทอง จังหวัดนนทบุรี. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- ปกรณั ปรียากร. 2530. ทฤษฎีแนวคิดและกลยุทธ์เกี่ยวกับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปธาน สุวรรณมงคล. 2527. นโยบายที่คณะบางประการในเรื่องสภาพแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมของชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษา นโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประยงค์ แสณสุข. 2549. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการดำเนินงานของโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณีเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนา สังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปรัชญา เวสารัชช์. 2528. การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบท. กรุงเทพมหานคร: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปาริฉัตร กล่อมสกุล. 2550. สภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนท้ายพิบูล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทพสตรี. ค้นวันที่ 19 สิงหาคม 2554 จาก <http://www.thailis.or.th/tdc/dccheck>.
- พงศ์สถิตย์ สุราสา. 2550. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1. ภาคนิพนธ์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- พรจันทร์ บุญพอ. 2547. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542: ศึกษาเฉพาะกรณีประชาชนในเขตบริการของโรงเรียนตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พิเชษฐ ไพบลุย์ศิริ. 2544. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนเกาะเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี. ภาคนิพนธ์คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ไพรัตน์ เดชะรินทร์. 2527. นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบันของประเทศไทย การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ภัทริยา สุวรรณบูรณ์. 2537. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคณะกรรมการพัฒนาเด็กในกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ภิญโญ สาธร. 2532. หลักการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สุภาพ.

- มัย สุขเยี่ยม. 2535. รูปแบบการวางแผนศึกษา แบบมีส่วนร่วมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มูลนิธิปริญญาโทนักบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2546. การมีส่วนร่วมของประชาชน.
กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิปริญญาโทนักบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- รำไพ เหมะรุติจันทร์. 2508. การอาชีวศึกษาในประเทศไทย: บทศึกษาเฉพาะกรณีการสนองความ
ต้องการแรงงานฝีมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วัชรินทร์ ไชยนาเคนทร์. 2526. สถานภาพทางการศึกษาของโรงเรียนและวิทยาลัยสังกัดกรม
อาชีวศึกษาในภาคตะวันออก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลภา พรหมฤทธิ์. 2550. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาในการ
ดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
ค้นวันที่ 19 เมษายน 2554 จาก <http://www.thailis.or.th/tdc/dccheck>.
- วิจิตร วรุตขยางกูร. 2528. การบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. สมุทรปราการ:
ขนิษฐาการพิมพ์.
- ศศิพงษ์ เพชรบุตร. 2545. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เขตบางเขน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
สถาบันราชภัฏพระนคร. ค้นวันที่ 11 พฤษภาคม 2554
จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck>.
- สนธยา สมปาง. 2545. กระบวนการสรรหาผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจไทยตามหลักธรรมา
ภิบาล ศึกษากรณี: การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนัญญา ทับคล้าย. 2550. ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของ โรงเรียน
ตลาดบางคูวัด อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. ค้นวันที่ 31 สิงหาคม 2554 จาก [http://202.28.199.1/
tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=20155&query=](http://202.28.199.1/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=20155&query=)
- สมบัติ สังกวาลัยสวย. 2550. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนธัญ
รัตน์ จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ค้นวันที่ 10 พฤษภาคม 2552 จาก [http://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=
show&browse_type=title&titleid=187358&query=](http://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=187358&query=)

- สมยศ นาวิกาน. 2545. การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรุงธนวัฒนา.
- สร้อย ทรัพย์ประสม. 2550. การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร . วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ค้นวันที่ 11 พฤษภาคม 2552. จาก http://dcms.lib.ru.ac.th/dcms/files//04630/Soy_Supprasom.pdf.
- สว่างจิต ไคว้บุญงาม. 2548. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. ค้นวันที่ 21 พฤษภาคม 2552 จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=196133&query=.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545ก. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559). กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545ข. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559 ฉบับสรุป). กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบ “ฉบับใช้งาน” พ.ศ. 2550-5554. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. การพัฒนาดัชนีชี้วัดในประเทศและต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. 2546. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย (พ.ศ. 2546-2550). ค้นวันที่ 11 พฤษภาคม 2552 จาก http://www.opdc.go.th/special.php?spc_id=3&content_id=301.
- สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ. 2550. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- อนุสรณ์ สุวรรณสทิศกร. 2529. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสภาตำบลต่อโครงการ กสข. อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรทัย ก๊กผล. 2546. การมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพมหานคร: เลียงเชียง.

อังศิธร พ่วงแพ. 2544. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลจังหวัด
นครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
ค้นวันที่ 10 พฤษภาคม 2552 จาก [http://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=
show&browse_type =title&titleid=202179&query=](http://tdc.thailis.or.th/tdc/browse.php?option=show&browse_type=title&titleid=202179&query=)

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษา เขต
ภาษีเจริญ และเขตบางกอกใหญ่

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองตลอดจน
ปัญหาในด้านต่าง ๆ ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียน จึงขอความกรุณาจาก
ท่านได้โปรดตอบคำถามตามความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับเพื่อ
สำหรับการศึกษาวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ปกครองนักเรียนทุกท่านที่สละเวลาตอบ
แบบสอบถามและให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ คำตอบของผู้ปกครองทุกท่านจะเป็นประโยชน์
อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหาร โรงเรียนของบุตรหลานของท่าน
ทางด้านต่าง ๆ ต่อไป

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง: ขอให้ท่านกรณมาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าตัวเลือกที่ตรงตามสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ 1) ชาย 2) หญิง
2. อายุ 1) 21-30 ปี 2) 31-40 ปี 3) 41-50 ปี 4) 51 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา 1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษา 3) อนุปริญญา-ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพของท่านในปัจจุบัน 1) รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ 2) พนักงานหน่วยงานเอกชน 3) ประกอบอาชีพส่วนตัว/รับจ้าง 4) อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. รายได้ต่อเดือนเฉพาะของท่าน 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท 2) 5,001 - 10,000 บาท 3) 10,001 – 20,000 บาท 4) มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป
6. ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น _____ ปี

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วม

คำชี้แจง: ขอให้ท่านอ่านข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อแล้วพิจารณาเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือเพียงช่องเดียวตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	การร่วมวางแผน					
7.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์					
8.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย					
9.	ผู้ปกครองร่วมเสนอปัญหาของโรงเรียน					
10.	ผู้ปกครองร่วมประชุมเสนอความคิดเห็นเพื่อพัฒนาโรงเรียน					
11.	ผู้ปกครองเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานของโรงเรียน					
12.	ผู้ปกครองร่วมพิจารณาโครงการของโรงเรียน					
13.	ผู้ปกครองร่วมจัดทำแผนการใช้งบประมาณประจำปีของโรงเรียน					
14.	ผู้ปกครองร่วมพิจารณาแก้ไขปรับปรุงแผนโครงการ					
15.	ผู้ปกครองให้ข้อคิดเห็นในกิจกรรมของโรงเรียน					
16.	ผู้ปกครองเป็นคณะกรรมการการจัดทำหลักสูตร					
17.	ผู้ปกครองร่วมในการจัดการจราจรภายในโรงเรียน					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
18.	ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการผู้ปกครองโรงเรียน					
19.	ผู้ปกครองเป็นกรรมการในโครงการต่างๆของโรงเรียน					
20.	ผู้ปกครองร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการกับโรงเรียน					
21.	ผู้ปกครองร่วมกับคณะครู สอดส่องดูแลและรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน					
22.	ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการสำรวจข้อมูลจำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการสถานศึกษา					
23.	ผู้ปกครองร่วมงานกีฬาของโรงเรียน					
24.	ผู้ปกครองร่วมงานนิทรรศการของโรงเรียน					
25.	ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมตามที่โรงเรียนร้องขอ					
26.	ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมในงานวันพ่อวันแม่					
27.	ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามทุกครั้งผ่านทางโรงเรียนขอความร่วมมือ					
28.	ผู้ปกครองไปทัศนศึกษาที่โรงเรียนจัดขึ้น					
29.	ผู้ปกครองเสนอความคิดเห็นในการสร้างปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
30.	ผู้ปกครองควบคุมดูแลนักเรียน ให้ได้รับความปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
31.	ผู้ปกครองสนับสนุนวัสดุให้กับโรงเรียน					
32.	ผู้ปกครองสนับสนุนเงินทุนให้กับโรงเรียน					
33.	ผู้ปกครองจัดหาอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
34.	ผู้ปกครองจัดหาสถานที่ประกอบการฝึกอาชีพ/แหล่งประกอบการเพื่อจัดการเรียนรู้					
35.	ผู้ปกครองบริจาคสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการศึกษา					
36.	ผู้ปกครองจัดหาครุภัณฑ์ตามที่โรงเรียนต้องการ					
37.	ผู้ปกครองจัดหาทุนการศึกษาให้นักเรียน					
38.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการควบคุมกิจกรรมของโรงเรียน					
39.	ผู้ปกครองตรวจสอบกิจกรรมของโรงเรียน					
40.	ผู้ปกครองประเมินผลการดำเนินกิจกรรม					
41.	ผู้ปกครองร่วมกับคณะครูติดตามผลการเรียนของนักเรียน					
42.	ผู้ปกครองติดตามการใช้จ่ายเงินของโรงเรียนให้ตรงตามวัตถุประสงค์					

ข้อ ที่	การมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
43.	ผู้ปกครองร่วมประเมินการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายของโรงเรียน					
44.	ผู้ปกครองเป็นกรรมการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน					
45.	ผู้ปกครองควบคุมติดตามการมาสอนของครู					

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียน

คำชี้แจง: ขอให้ท่านอ่านข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อแล้วพิจารณาเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือเพียงช่องเดียวตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียน	ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
46.	ผู้ปกครองมีโอกาสได้สนทนากับครู เจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร โรงเรียน					
47.	ผู้ปกครองมีโอกาสได้พบปะกับครู เจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร โรงเรียน					
48.	ผู้ปกครองประสานความร่วมมือกับ บุคลากรของโรงเรียนในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา					
49.	ผู้ปกครองมารับผลการเรียนของนักเรียน ด้วยตนเองกับอาจารย์ที่ปรึกษา					
50.	ผู้ปกครองรู้ประวัติส่วนตัวของครู เจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร โรงเรียน					
51.	ผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมการปฐมนิเทศ ของนักเรียน					
52.	ผู้ปกครองสอบถามปัญหาของบุตรหลาน กับครู					
53.	ผู้ปกครองร่วมสังสรรค์กับบุคลากรใน โรงเรียน					

ตอนที่ 4 ความเชื่อถือในโรงเรียน

คำชี้แจง: ขอให้ท่านอ่านข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อแล้วพิจารณาเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือเพียงช่องเดียวตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ความเชื่อถือในโรงเรียน	ความเชื่อถือในโรงเรียน				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
54.	ผู้ปกครองแนะนำให้บุคคลที่รู้จักส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนนี้					
55.	ผู้ปกครองมีความเชื่อถือในความรู้ในการถ่ายทอดของครู					
56.	ผู้ปกครองมีความเชื่อถือในเกณฑ์การให้เกรดเฉลี่ยของครู					
57.	ผู้ปกครองภูมิใจที่บุตรหลานเรียนในโรงเรียนนี้					
58.	ผู้ปกครองยอมรับชื่อเสียงทางด้านดีของโรงเรียน					
59.	ผู้ปกครองบอกเล่าผลงานของโรงเรียนให้บุคคลอื่นรู้					

ตอนที่ 5 ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์

คำชี้แจง: ขอให้ท่านอ่านข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อแล้วพิจารณาเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือเพียงช่องเดียวตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์	ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
60.	ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน					
61.	ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการร่วมกิจกรรมพัฒนาโรงเรียน					
62.	ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรพัฒนาโรงเรียน					
63	ผู้ปกครองคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการประเมินผลพัฒนาโรงเรียน					

ตอนที่ 6 ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร

คำชี้แจง: ขอให้ท่านอ่านข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อแล้วพิจารณาเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือเพียงช่องเดียวตามความคิดเห็นของท่าน

ข้อ ที่	ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร	ความรู้ความเข้าใจในการบริหาร				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
64.	ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผน					
65.	ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของการบริหารการศึกษา					
66.	ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการสอนของโรงเรียน					
67.	ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน					
68.	ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในแผนปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียน					
69.	ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในด้านการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน					
70.	ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียน					
71.	ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติการศึกษา 2542					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล

สิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์

ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2548

ที่อยู่ปัจจุบัน

51/24 หมู่ 3 ซอยคลองหลวง 19 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง

อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 12120 โทร. 089-4920430